

การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการกับการปฏิบัติงานของบุคลากร
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

30 ส.ค. 2541

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

94509

(9) 113
76-81
82-112

การศึกษาคำนิยามพื้นฐาน 5 ประการกับการปฏิบัติงาน
ของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน

5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ใน 5 ด้าน คือ 1) การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ 2) การประหยัดและออม 3) การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย 4) การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา และ 5) ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และเปรียบเทียบความคิดเห็นตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพการสมรส วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง ตลอดจนเรียงลำดับความสำคัญของค่านิยมทั้ง 5 ด้าน

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 14 คน และเจ้าหน้าที่ จำนวน 55 คน รวม 69 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าซี และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการมีความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการกับการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่าค่านิยมพื้นฐานทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีเพศ อายุ สถานภาพการสมรส วุฒิการศึกษา และตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่มีลำดับความสำคัญสูงสุด คือ ค่านิยมด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ส่วนค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการกับการปฏิบัติงานที่มีความสำคัญน้อยที่สุด คือ ค่านิยมด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

A Study of Five Elements of Basic Value Relating to the work Performance
of the Personnel in Samut Prakam Office of Primary Education

Presented in partial fulfillment of the requirement for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

February 1998

This Study aimed to investigate the opinions of the personnel in Samut Prakarn Office of Primary Education in basic values relating to the work performance in 5 elements : 1) Self-reliance, diligence and responsibility, 2) Thrift and saving, 3) Discipline and law obedience, 4) Follow the religion virtues, and 5) Patriotism, religiousness and loyalty of the monarchy. Then to compare these basic values according to sex, age, marital status, educational and position.

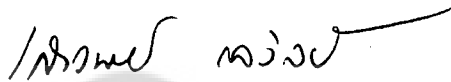
Population was the sample group comprising 14 administrators and 55 officers of Samut Prakarn Office of Primary Education. Rating-scale questionnaire was administered. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, z-test, and ANOVA.

The results revealed that :

1. The opinions of the personnel in Samut Prakarn Office of Primary Education towards five basic values were at a high level in both as a whole and in each aspect.
2. There was no significant difference among these personnel according to sex, age, marital status, educational and position.
3. Among five basic values, it was found that the most important was self-reliance, diligence and responsibility, whereas the less important was the discipline and law obedience.

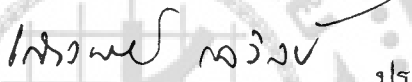
อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต วิชาเอก
การศึกษาผู้ใหญ่ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

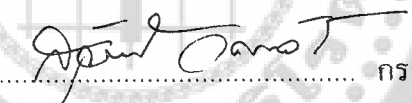
(รศ.ดร.เสาวนีย์ เลีวิตซ์)

คณะกรรมการสอบ

ประธาน

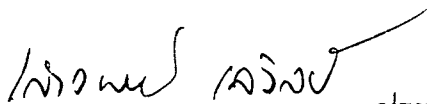
(รศ.ดร.เสาวนีย์ เลีวิตซ์)

กรรมการ

(รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประธานกรรมการบริหาร -

(รศ.ดร.เสาวนีย์ เลีวิตซ์)

หลักสูตรสาขาการศึกษาผู้ใหญ่

วันที่ 20 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยความเรียบร้อย โดยได้รับความกรุณาช่วยเหลือแนะนำ และให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์ อาจารย์ที่ปรึกษา และ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ซึ่งรับเป็นกรรมการผู้สอบ ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่าน ในภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ได้ประสิทธิ์ประสาท ความรู้ ความคิดที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าจนสำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าหน่วยงานนิเทศก์ หัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่ได้กรอก แบบสอบถาม และอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือและกำลังใจจากเพื่อนนิสิตภาควิชา การศึกษาผู้ใหญ่ รุ่น 7 ภาคพิเศษทุกคนที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแด่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ศิวพร อินนิยม

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	แนวคิดและทฤษฎีค่านิยม	7
	ความหมายของค่านิยม	9
	ความสำคัญของค่านิยม	11
	ลักษณะของค่านิยม	14
	การเกิดค่านิยม	14
	หน้าที่ของค่านิยม	16
	ประเภทของค่านิยม	17
	ความจำเป็นในการสำรวจค่านิยม	19
	สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ	21
	โครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ	21
	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	29
	ความเป็นมาของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	29
	แนวทางการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	32
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
	สมมติฐานในการวิจัย	39

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	41
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	41
	วิธีสร้างและลักษณะของเครื่องมือ	42
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
	การวิเคราะห์ข้อมูล	43
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	44
4	การวิเคราะห์ข้อมูล	47
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
	ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	48
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน	50
	ตอนที่ 3 ลำดับความสำคัญของคำนิยามที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน.....	56
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	64
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	65
	ตัวแปรที่ศึกษา	65
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	65
	วิธีการสร้างและลักษณะของเครื่องมือ	66
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	66
	การวิเคราะห์ข้อมูล	67
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
	การอภิปรายผล	69
	ข้อเสนอแนะ	74
	บรรณานุกรม	76
	ภาคผนวก	82
	ประวัติย่อผู้วิจัย	113

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง	48
2	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของบุคลากร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยรวมและรายด้าน	50
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของบุคลากร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ.....	51
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของบุคลากร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการประหยัดและออม	52
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของบุคลากร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย	53
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของบุคลากร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา	54
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของบุคลากร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	55
8	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและ รายด้านจำแนกตามเพศ.....	56
9	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ	57

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีนโยบายในการพัฒนา และได้เริ่มการพัฒนาอย่างจริงจัง มาเป็นเวลาประมาณ 20 ปีเศษแล้ว การพัฒนาประเทศของไทยก็เหมือนเช่นเดียวกับการพัฒนาของประเทศที่กำลังพัฒนาอื่น ๆ คือ มีนโยบายเน้นหนักด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการยกระดับความเป็นอยู่ของประชากร ผลของการพัฒนาที่ได้ดำเนินไปแล้วนั้น มีทั้งทางบวกและทางลบ ทางบวกนั้นประเทศได้มีการพัฒนาไปอย่างมาก โดยเฉพาะทางด้านวัตถุและเทคโนโลยี ส่วนด้านลบนั้นพบว่ามีปัญหาด้านพฤติกรรมของบุคคลเป็นอย่างมากและก่อความกระทบกระเทือนไปทั่วทุกระบบของสังคมไทย ซึ่งปัญหาทางพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีระดับศีลธรรมต่ำลง การละทิ้งคุณธรรมที่เป็นคุณธรรมหลักอันสำคัญการปรับตัวไม่ได้ (เพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม และอ้อมเดือน สดมณี, 2529 : 9) ซึ่งปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยนี้ คณะอนุกรรมการเพื่อพัฒนาคู่มือวิทยากรด้านค่านิยม ได้มีความวิตกกังวลว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการฉ้อราษฎร์บังหลวง การขาดความรับผิดชอบ การตัดไม้ทำลายป่า การทำลาย สิ่งแวดล้อม อาชญากรรม ยาเสพติด ปล้นสะดม ความฟุ่มเฟือยฟุ้งเฟ้อ การละเลยคุณธรรม หากไม่ได้รับการแก้ไขทันทั่วทั้งที่ จะทำให้สังคมถึงจุดวิกฤตขึ้นได้ในไม่ช้า (คณะอนุกรรมการเพื่อพัฒนาคู่มือวิทยากรด้านค่านิยม, 2528 : 17)

จากการค้นคว้าของนักวิชาการเกี่ยวกับปัญหาด้านจิตใจของคนในชาตินั้น ถึงแม้ว่าจะพบว่าจิตใจของคนไทยส่วนใหญ่ยังมีความดีมากกว่าความชั่วร้ายก็ตาม แต่ก็ยังมีคุณภาพบางประการที่จะต้องปรับปรุงให้เจริญงอกงามยิ่งขึ้น คุณภาพทางด้านจิตใจดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับค่านิยม (วีระ บำรุงรักษา, 2527 : 12) ในสังคมมนุษย์เรามีความเชื่อว่าค่านิยมมีความสำคัญต่อพฤติกรรมของมนุษย์เป็นอันมากเพราะค่านิยมจะเป็นเครื่องตัดสินใจกำหนดหรือผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรม โน้มเอียงไปทางใดทางหนึ่ง ค่านิยมจึงเป็นพลังซ่อนเร้นอยู่ภายในพฤติกรรมของสังคมส่วนใหญ่ของมนุษย์ ค่านิยมจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมใหม่ในแง่ของความจริง ศาสนา การปกครอง และการเมือง หรือการตั้งเป้าหมายความสำเร็จในชีวิต ดังนั้นถ้าสามารถปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามเหมาะสมกับความต้องการของสังคมได้ พฤติกรรมการประพฤติปฏิบัติของสมาชิกในสังคมก็จะเป็นไปตามที่สังคมปรารถนา (อนันต์ พงศ์เสาวภาคย์, 2529 : 1) สอดคล้องกับ เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์ (2527 : 62) ซึ่งได้กล่าวว่าค่านิยมเป็นส่วนสำคัญที่บ่งชี้ว่าบุคคลจะประพฤติปฏิบัติอย่างไรทั้งต่อตนเองและสังคมการเลือกกระทำของแต่ละบุคคล

ขึ้นอยู่กับค่านิยมที่เขายึดถืออยู่เป็นสาระสำคัญ หากบุคคลยึดถือค่านิยมที่เหมาะสมและเป็นค่านิยมที่ยอมรับของสังคมก็แน่ใจว่าการกระทำของเขาจะเป็นไปในทางที่ถูกที่ควรที่พึงปรารถนา

ค่านิยมเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการให้การศึกษา เพราะว่าในการให้ศึกษานั้น นอกจากจะมีเป้าหมายอย่างอื่น ๆ แล้ว ข้อสำคัญประการหนึ่ง คือ ต้องพยายามสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้รับการศึกษา เช่น เน้นค่านิยมพื้นฐานสำหรับคนไทย หรือเน้นการพัฒนาด้านจิตใจ สังคม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งเพราะ ค่านิยมที่สร้างขึ้นมีความหมายอย่างมากต่อสังคมไทย โดยเฉพาะในปัจจุบันที่เรามุ่งให้มีการพัฒนา ค่านิยมจะไปสัมพันธ์กับการพัฒนาทุกด้าน การสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้รับการศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษา

การจัดการศึกษาให้กับบุคคลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาในระบบหรือนอกระบบโรงเรียน ล้วนแต่มีวัตถุประสงค์ที่จะให้บุคคลได้รับความรู้ มีความสามารถ มีทักษะรวมทั้งมีทัศนคติและค่านิยมที่ดีงามที่จะทำให้บุคคลเหล่านั้นอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาเป็นกิจกรรมและเป็นกระบวนการในการพัฒนาบุคคล โดยมีความคาดหวังว่าบุคคลที่ได้รับการศึกษามีพฤติกรรมที่เป็นไปในทางที่สังคมต้องการ ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องตระหนักว่ากิจกรรมนี้เป็นกิจกรรม ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และผู้ที่ทำหน้าที่จัดกิจกรรมทางการศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีทักษะ มีทัศนคติ และค่านิยมในเรื่องนั้นอย่างแท้จริง (เสาวนีย์ เลาวัลย์, 2536 : 1)

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเป็นหน่วยงานที่มีฐานะเป็นกองสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้บริการทางการศึกษาในระบบโรงเรียนแก่เยาวชนของชาติ ในการศึกษาภาคบังคับ และส่งเสริมประสานงานให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานอื่นทั้งของรัฐ และเอกชนที่ให้บริการทางการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการประกอบด้วย บุคลากรในปีงบประมาณ 2540 มีจำนวนทั้งสิ้น 69 คน โดยแยกเป็นสายบริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ และสายปฏิบัติการ ได้แก่ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายการเงินและพัสดุ ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ ฝ่ายพัฒนาบุคคล ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ และหน่วยศึกษานิเทศก์

การบริหารงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการมีผู้อำนวยการ-
การประถมศึกษาจังหวัดในฐานะเป็นหัวหน้าหน่วยงาน ดำรงตำแหน่งสูงสุดในการบริหารงานและ
ควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาทุกฝ่าย เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์
ของหน่วยงาน แต่การบริหารงานนั้นย่อมจะพบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดจากผู้บริหารและ
เจ้าหน้าที่ เพราะตามสภาพที่เป็นจริง และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป หน่วยงานต่าง ๆ ส่วนมากมักจะ
มีปัญหาทางด้านการบริหารและการดำเนินงานอยู่เสมอ สาเหตุเนื่องมาจากทัศนคติของผู้บริหารและ
เจ้าหน้าที่ที่มีต่อค่านิยม และไม่ปฏิบัติตามค่านิยมที่ถูกต้องและพึงปรารถนาของสังคม ซึ่งค่านิยมที่
ถูกต้องและพึงประสงค์ของสังคม ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เรื่อง
ค่านิยมพื้นฐาน เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2525 ได้แก่ 1) การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความ
รับผิดชอบ 2) การประหยัดและออม 3) การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย 4) การปฏิบัติตาม
หลักคุณธรรมของศาสนา 5) มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์, 2527 : 13 - 14)
และค่านิยมที่มีปัญหา ได้แก่ สภาพความอ่อนแอในการทำงาน สภาพความฟุ้งเฟ้อ รักความสะดวก-
สบาย มีความแตกแยกของความคิด ขาดความเอาใจใส่ในเรื่องคุณธรรมทางศาสนา และไม่รู้จักรช่วย
ตนเอง (มยุรี เจริญทรัพย์, 2523 : 3) ในทำนองเดียวกัน บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สมุทรปราการมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนจากความหมายของค่านิยมที่ถูกต้องและปฏิบัติงานตาม
ค่านิยมที่ถูกต้องไม่ได้ ปัญหาการบริหารและการประสานงานจึงเกิดขึ้นภายในหน่วยงาน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ
ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการว่า
มีค่านิยมที่พึงประสงค์อะไรบ้างที่สำคัญต่อการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพราะค่านิยมดังกล่าวช่วยให้บุคคลได้
พัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพต่องานและสังคมทั้งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้มี
ความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง
การปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่จะได้ทราบข้อมูลและ
นำมาเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงและส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงาน -
การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการให้เหมาะสมต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการ
ปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 5 ด้าน คือ

1.1 การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

- 1.2 การประหยัดและออม
- 1.3 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
- 1.4 การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา
- 1.5 ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ สถานภาพการสมรส วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง

3. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับลำดับความสำคัญของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้ทราบถึงค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการประพฤติดังปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อที่จะนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานต่อไป

2. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับค่านิยมที่สำคัญในการที่จะนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาการดำเนินงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยแบ่งเนื้อหาที่จะศึกษาออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่
 - 1) การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
 - 2) การประหยัดและออม
 - 3) การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
 - 4) การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา
 - 5) ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือบุคลากรของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ศึกษานิเทศก์ และเจ้าหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ในปีงบประมาณ 2540 มีจำนวน 69 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของบุคลากรในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ แบ่งออกเป็น

3.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.2 อายุ

- 1) ระหว่าง 20 - 30 ปี
- 2) ระหว่าง 31 - 40 ปี
- 3) 41 ปีขึ้นไป

3.1.3 สถานภาพการสมรส

- 1) โสด
- 2) สมรส

3.1.4 วุฒิการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 2) ปริญญาตรีขึ้นไป

3.1.5 ตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหาร
- 2) เจ้าหน้าที่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 5 ด้าน คือ

- 3.2.1 การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
- 3.2.2 การประหยัด และออม
- 3.2.3 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
- 3.2.4 การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา
- 3.2.5 ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ หมายถึง ข้าราชการ - ประจํา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในที่นี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่
 - 1.1 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าหน่วย - ศึกษาพิเศษ และหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

1.2 เจ้าหน้าที่ หมายถึง ข้าราชการประจำสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติที่ปฏิบัติราชการอยู่ในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

2. ค่านิยม หมายถึง ความเชื่ออย่างมีเหตุผลในหลักความดี ความงาม ความถูกต้อง
ในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่สังคมใดสังคมหนึ่งกำหนดขึ้นและยอมรับนำไปปฏิบัติ หรือประพฤติตามที่
แสดงออก ให้เห็นทางความคิดทางพฤติกรรมของบุคคล และค่านิยมที่ข้าราชการยึดถือเป็นหลัก
ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการตามที่รัฐบาลของ ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี
ได้ประกาศ ค่านิยมพื้นฐาน เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2525 ได้แก่ 1) การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และ
มีความรับผิดชอบ 2) การประหยัดและออม 3) การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย 4) การปฏิบัติ
ตามหลักคุณธรรมของศาสนา 5) ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซึ่งให้ความหมายดังนี้

2.1 การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ หมายถึง
ความเชื่อมั่นในความสามารถที่จะกระทำการใดๆ ให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง ไม่ทำตัวเป็นปัญหาหรือ
ภาระแก่ผู้อื่นหรือหมู่คณะ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความบากบั่น มานะ อดทน ตรงต่อเวลาและมีความ
ตั้งใจจริงต่อการปฏิบัติงาน การมีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงานให้บรรลุผลสำเร็จ
ตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพด้วยความกระตือรือร้นตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2.2 การประหยัดและออม หมายถึง การรู้จักใช้และรักษาทรัพย์สินของ
หน่วยงาน ในที่นี้ศึกษาเฉพาะการใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สิ่งต่าง ๆ ของหน่วยงานอย่าง
ประหยัด

2.3 การมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย หมายถึง การรู้จักควบคุมตนเอง
ให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบ แบบแผน ข้อบังคับ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ตามระเบียบของ
ทางราชการ ความเต็มใจที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของทางราชการ แม้ว่าจะไม่มีผู้รู้เห็น
เหตุการณ์ก็ตาม

2.4 การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา หมายถึง ความศรัทธาและ
ยึดถือปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงามตามคำสอนของศาสนาที่ตนเองนับถือ ได้แก่ ความเมตตา กรุณา ความซื่อสัตย์
สุจริตและความสามัคคี ในที่นี้ศึกษาเฉพาะคุณธรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงานของบุคคล

2.5 ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์ โดยยอมสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชาติ มีความสามัคคี
ร่วมแรง ร่วมใจ รักวินัยเชื่อตรงต่อหน้าที่ ช่วยทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ
ให้ความร่วมมือ เผยแพร่ และเทอดทูนเกียรติคุณของชาติในที่นี้ศึกษาเฉพาะ ความเสียสละ และ
ความสามัคคีในหมู่คณะ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีค่านิยม
2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ
3. นโยบายเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีค่านิยม

สังคมไทยมีค่านิยมพื้นฐานอันเป็นเอกลักษณ์ของชนชาติไทยซึ่งพัฒนาขึ้นมาอย่างเป็นระบบมีโครงสร้างและแนวคิดต่าง ๆ อันเป็นปัจจัยสำคัญ ทำให้เกิดหลักการ กฎเกณฑ์ และ ทฤษฎีเกี่ยวกับค่านิยมขึ้น (กาญจนา อินทรสุนานนท์, 2539 : 22) ซึ่งสุนทรีย์ โคมิน และ สนิท สมัครการ (2522 : 11-19) ได้สรุปแนวคิดของ โรคีส (Rokeach) เกี่ยวกับค่านิยมไว้ว่า ค่านิยม เป็นความเชื่ออย่างหนึ่งที่มีลักษณะยั่งยืนถาวร ซึ่งเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ หรือเป้าหมาย ในการดำเนินชีวิตเป็นสิ่งที่ตนเองและสังคมเห็นดี เห็นชอบ สมควรที่จะยึดถือปฏิบัติมากกว่า วิธีปฏิบัติหรือเป้าหมายอย่างอื่นและโรคีส ได้สร้างกรอบทฤษฎีจากฐานคติทฤษฎีค่านิยมโดย เสนอแนะแนวคิดว่าค่านิยมของมนุษย์ตั้งอยู่บนฐานคติเกี่ยวกับธรรมชาติแห่งค่านิยมของมนุษย์ 5 ประการ ดังนี้

1. จำนวนของ “ค่านิยม” ที่แต่ละคนมีนั้นจะอยู่ไม่มากนัก และอยู่ในข่ายที่จะนับ และศึกษาได้
2. ความแตกต่างของค่านิยมจะแสดงออกทางระดับ (Degree)
3. ค่านิยมต่าง ๆ สามารถจะนำมาจัดรวมกันเข้าเป็นระบบค่านิยมได้ (Value Systems)
4. ค่านิยมของมนุษย์สามารถสืบสาวไปถึงวัฒนธรรม สังคม และสถาบันสังคมต่างๆ ไปจนถึงบุคลิกลักษณะได้ สิ่งเหล่านี้อาจถือได้ว่าเป็นบ่อเกิดของค่านิยม
5. ผลที่ตามมาถือว่าค่านิยมของมนุษย์จะแสดงออกมาทางทัศนคติและพฤติกรรมของมนุษย์ในเกือบทุกรูปแบบที่นักสังคมศาสตร์สนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์

ค่านิยมตามทฤษฎีของโรคีส (Rokeach) แบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ

1. ค่านิยมวิถีปฏิบัติ แบ่งเป็น

1.1 ค่านิยมที่เป็นส่วนจริยธรรม หมายถึง ค่านิยมที่มีจุดรวมอยู่ที่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หากค่านิยมเหล่านี้ถูกละเมิด บุคคลนั้นจะรู้สึกสำนึกผิด และไม่สบายใจ ด้วยเสียงมโนธรรมภายในใจว่าได้ทำผิด ตัวอย่างค่านิยมเหล่านี้ เช่น การประพฤติอย่างซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ฯลฯ

1.2 ค่านิยมที่เป็นส่วนความสามารถ หมายถึง ค่านิยมที่มีจุดรวมอยู่ในตัวเอง และจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับควมมีหรือความไม่มีจริยธรรม หากละเมิดค่านิยมประเภทนี้จะทำให้เกิดรู้สึกอับอายที่ตนขาดความสามารถส่วนตัว ตัวอย่างค่านิยมเหล่านี้ เช่น ความประพฤติอย่างมีเหตุผล ความกล้าในการแสดงข้อคิดเห็นด้วยเหตุผล ฯลฯ

2. ค่านิยมจุดหมายปลายทาง แบ่งเป็น

2.1 ค่านิยมที่เป็นบุคคล เป็นค่านิยมที่มีจุดรวมในตัวบุคคล เช่น ความสงบสุขทางใจ ความต้องการกินคืออยู่ดี มีชื่อเสียง ฯลฯ

2.2 ค่านิยมที่เป็นส่วนสังคม (Social Value) เป็นค่านิยมที่มีจุดรวมอยู่ที่ระหว่างบุคคล เช่น สันติสุขในโลก การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ฯลฯ

จากแนวคิดของโรคิช (Rokeach) แสดงให้เห็นว่าค่านิยมของบุคคลเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ และสามารถวัดค่านิยมออกมาให้เห็นระดับและความแตกต่างของค่านิยมของแต่ละบุคคลหรือแต่ละสังคมและยังสามารถทำนายถึงวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มสังคม บุคลิกภาพ หรือทัศนคติและพฤติกรรมของแต่ละบุคคลได้

ทฤษฎีด้านค่านิยมมีอยู่หลายอันด้วยกัน แต่ทฤษฎีที่อธิบายเกี่ยวกับลักษณะต่าง ๆ ของทัศนคติ ค่านิยม การอธิบาย ที่กว้างขวางครอบคลุมมากที่สุดทฤษฎีหนึ่ง คือ ทฤษฎีค่านิยมของสแปรงเกอร์ (ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. 2522 : 48 ; อ้างอิงมาจาก Spranger,n.d.) ซึ่งจำแนกค่านิยมของมนุษย์ออกเป็น 6 ประเภท คือ

1. ค่านิยมเชิงทฤษฎี (Theoretical Values) ได้แก่ความต้องการค้นพบสิ่งจะความเป็นจริง ซึ่งอาจทำได้โดยการสังเกตทดลองเชิงวิทยาศาสตร์ หรือโดยการใช้เหตุผลเชิงตรรกศาสตร์ (Logical Reasoning) ต้องการจัดรวบรวมความรู้ต่าง ๆ เข้าเป็นสังคมหรือระบบ

2. ค่านิยมเชิงเศรษฐกิจ (Economical Values) คือ ความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์สิ่งแวดล้อม ธุรกิจ ทรัพย์สินเงินทอง และการแข่งขันในเรื่องเหล่านี้

3. ค่านิยมเชิงสุนทรีย์ (Aesthetic Values) เกี่ยวข้องกับการแสดงออก และความชื่นชมในความงาม และความสัมพันธ์กลมกลืนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ธรรมชาติ คนตรี ศิลปะวรรณคดี เป็นต้น

4. ค่านิยมเชิงสังคม (Social Values) ได้แก่ ความรักเพื่อนมนุษย์ ความเอาใจใส่ผูกพันกับความสุข และสวัสดิภาพของเพื่อนมนุษย์และสังคมส่วนรวม

5. ค่านิยมเชิงการเมือง (Political Values) คือ ความต้องการแสวงหาอำนาจ อิทธิพล และชื่อเสียง

6. ค่านิยมเชิงศาสนา (Religious Values) ได้แก่ ความเชื่อและยึดถือว่าชีวิตเป็นส่วนหนึ่งของจักรวาลซึ่งมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ศาสนาหรืออุดมการณ์อันสูงสุด ครอบคลุมอยู่ในการตั้งปณิธานตามแนวคิดนี้

ถึงแม้การอธิบายนี้ อาจยังไม่สามารถครอบคลุมรายละเอียดของค่านิยมของมนุษย์ได้ทั้งหมด แต่ก็นับได้ว่า ค่านิยมทั้ง 6 ประการนี้ ได้รวมลักษณะสำคัญ ๆ ในการมองและประเมินค่าชีวิตและสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ไว้ได้มากทีเดียว คนส่วนมากจะมีค่านิยมเหล่านี้หนึ่งหรือสองประเภทที่เด่นชัดกว่าประเภทอื่น ๆ ดังที่ สแปรงเกอร์ (Knutson, 1976 : 273-274 ; citing Spranger, n.d.) กล่าวว่า การที่จะเข้าใจบุคลิกภาพของบุคคลนั้น เราจะต้องรู้จักค่านิยมที่เขายึดถือ

ความหมายของค่านิยม

พัทธา สายหู (2515 : 51) ได้กล่าวว่า ค่านิยมหมายถึง สิ่งที่ยึดถือประจำไว้ช่วยในการตัดสินใจเลือก ตราบใดที่มนุษย์ยังมีความจำเป็นที่จะต้องเลือกในการกระทำอยู่ มนุษย์จะต้องอาศัยคุณค่าหรือค่านิยมประจำตัวเป็นเครื่องกำหนด แม้แต่สิ่งที่เคยกระทำจนเป็นนิสัย

ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2518 : 18) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง ความคิด พฤติกรรม และสิ่งอื่น ๆ ที่คนในสังคมใดสังคมหนึ่งเห็นว่ามีความค่าจึงยอมรับมาปฏิบัติตาม และหวงแหนไว้ ระยะเวลาหนึ่ง ค่านิยมมักเปลี่ยนไปตามกาลสมัย และความคิดเห็นของคนในสังคม

เจือ เกตุเชฐียร (2519 : 10) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยมคือ สิ่งที่สังคมนิยมชมชอบเป็นสิ่งที่มีความค่าและมีประโยชน์

พนัส หันนาคินทร์ (2520 : 18) ได้ให้ความหมายไว้เช่นกัน คือ ค่านิยม หมายถึง การยอมรับนับถือและพร้อมที่จะปฏิบัติตามคุณค่าที่คนหรือกลุ่มคนที่มีอยู่ต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็น วัสดุ มนุษย์ สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ รวมทั้งการกระทำในด้านเศรษฐกิจสังคม จริยธรรม และสุนทรียภาพ ทั้งนี้โดยได้ทำการประเมินค่าจากทัศนคติ โดยถี่ถ้วนรอบคอบ และในบางครั้งค่านิยมอาจเรียกได้อีกชื่อหนึ่งว่าระบบความชอบพิเศษ (Perference System) ซึ่งหมายถึงแนวคิดที่ว่าอะไรน่าประพฤติ น่าปฏิบัติ มากกว่าอย่างอื่น ดังนั้น ค่านิยมจึงมักจะสอดคล้องกับพฤติกรรมของบุคคล เพราะตามปกติแล้ว บุคคลย่อมกระทำการต่าง ๆ ไปตามสิ่งที่ตนเห็นควรและน่ากระทำ

สมาน ชาลีเครือ (2523 : 8) กล่าวว่าค่านิยมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม ทางสังคม และวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคม ทั้งนี้เพราะว่าค่านิยมนั้นเป็นสิ่งที่คนถือว่าเป็นสิ่งบังคับต้องทำ ต้องปฏิบัติเป็นสิ่งที่คนยกย่องบูชา ค่านิยมมิใช่เป็นเพียงเรื่องของการถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี แท้จริงเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องนำพฤติกรรมในชีวิตของคนเรามากด้วย

สงบ ลักษณะ (2524 : 29) กล่าวว่า ค่านิยมเป็นคุณลักษณะภายในจิตอันจะคอยชักจูง กระตุ้นให้บุคคลเกิดความโน้มเอียงที่จะประพฤติปฏิบัติไปในทางที่พึงงาม

สวนิต ยมาภัย (2526 : 723) ได้ให้ความหมายของค่านิยมว่าหมายถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นในจิตใจมนุษย์ ว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีคุณค่าหรือเป็นประโยชน์แก่ตนเองยิ่งกว่าสิ่งอื่น ค่านิยม อาจจะอยู่ในระดับส่วนตัว ในระดับครอบครัว หรือในระดับสังคมที่เราเรียกว่า ค่านิยมส่วนตัว ค่านิยมเฉพาะกลุ่ม หรือค่านิยมของสังคมนั้นเอง

สาโรช บัวศรี (2527 : 19) กล่าวว่า ค่านิยมเป็นสภาพหรือการกระทำบางประการ ที่เราเชื่อหรือนิยามว่าควรยึดมั่นหรือว่าเราควรกระทำหรือปฏิบัติ เพื่อจะได้บรรลุถึงความมุ่งหมายของ สังคมหรือตัวเราเอง

พรรณี ชูชัย (2528 : 289) ก็มีความเห็นที่สอดคล้องว่า ค่านิยม หมายถึง ความนิยม ชมชอบต่อสิ่งต่าง ๆ หรือสภาพการณ์ใด ๆ เนื่องจากการที่เรามีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งนั้น ว่า เป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม และเป็นสิ่งที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ยึดถือปฏิบัติ และนอกจากนี้

ค่านิยม หมายถึง ความรู้สึกรวมทั้งบุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การที่บุคคลมีค่านิยมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้นแสดงถึงความรู้สึก ความพอใจ ทศนคติ และความต้องการ ที่บุคคลมีต่อเรื่องนั้น และความพร้อมที่จะแสดงออกเพื่อสนองต่อค่านิยมนั้น บุคคลจะซัดขวาง และต่อต้านการกระทำที่ขัดต่อค่านิยมที่เขาถืออยู่ ค่านิยมจัดได้ว่าเป็นแหล่งที่มาของพฤติกรรมของบุคคล ทั้งทางค่านลบและบวก (เพ็ญแข ประจันปัจจนิก และอ้อมเดือน สดมณี. 2529 : 14)

คิลแพทริก (Kilpatrick. 1954 : 15) ได้กล่าวว่าค่านิยม หมายถึง ความต้องการที่จะ รับการประเมินอย่างรอบคอบแล้ว และปรากฏว่ามีค่าควรแก่การเลือกไว้เป็นคุณสมบัติของตน ซึ่ง คล้ายกับแนวคิดของ คลักโฮห์น (Kluckhohn. 1962 : 147) ได้ให้ความหมายค่านิยมเป็นทั้งสังกัด ภายใน และภายนอกที่บุคคลหรือกลุ่มได้แยกออกแล้ว และมีความต้องการที่จะเลือกประพฤติปฏิบัติ หรือเลือกกระทำ

โรเกิช (Rokeach. 1968 : 125) ได้ให้ความหมายค่านิยมไว้ว่า ค่านิยม หมายถึง รูปแบบของความเชื่อที่แต่ละคนยึดถือว่าจะควรปฏิบัติอย่างไร สิ่งใดมีคุณค่าหรือสิ่งใดไม่มีคุณค่า โดยทั่วไปค่านิยมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล ค่านิยมเป็นมาตรฐานในการตัดสินใจว่าสิ่งใด เลว สิ่งใดดี และใช้ในการตัดสินใจตัดสินพฤติกรรมของบุคคล

ในทำนองเดียวกัน คริสเตนเซน (Cristensen, 1969 : 115) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง เภคณที่แต่ละบุคคลใช้เลือกสิ่งต่าง ๆ ที่มีให้เลือก ค่านิยมแม้จะมีลักษณะใกล้เคียงกับความเชื่อและเจตคติก็ตาม แต่ทั้งสามชนิดก็ยังมีส่วนแตกต่างกันคือ ความเชื่อเป็นเกณฑ์ที่ใช้ตัดสินว่าบางอย่างจริงหรือไม่จริง เจตคติคือลักษณะภายในบุคลิกภาพที่คนเราแสดงต่อการกระทำหรือสิ่งต่าง ๆ เป็นเพียงแนวโน้มที่จะปฏิบัติเท่านั้น ส่วนค่านิยมจะเป็นมาตรฐานของความชอบหรือไม่ชอบ เป็นเกณฑ์สำหรับตัดสินคุณค่า หรือความสำคัญของสิ่งของความคิดและเหตุการณ์ ดังนั้น ค่านิยมจึงเป็นมาตรฐานที่ใช้ในการตัดสินใจ

ส่วนในวรรณกรรมของ กูด (Good, 1973 : 636) ซึ่งกล่าวไว้ในแนวของสังคมวิทยาว่า ค่านิยมเป็นเรื่องของความสนใจของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่ง ๆ นั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ตนเองให้คุณค่า

เฟเซอร์ (Feather, 1975 : 4-5) ได้ให้ความหมายของค่านิยมไว้ว่า ค่านิยมเป็นความเชื่อซึ่งมีลักษณะที่ยืนยงถาวรเป็นแนวทางในการประพฤติ หรือเป็นเป้าหมายในการดำรงชีวิต เป็นสิ่งที่ตนเองหรือสังคมเห็นดีและเห็นชอบ สมควรที่จะยึดถือปฏิบัติมากกว่าวิถีปฏิบัติหรือเป้าหมายชีวิตอย่างอื่น

จากความหมายของค่านิยมดังที่ผู้กล่าวไว้แล้วข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า ค่านิยมหมายถึงความเชื่อที่บุคคลใช้ยึดถือประจำใจ ช่วยตัดสินใจในการเลือกที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลเลือกสรรว่าดีแล้ว มีความหมายสำหรับเขา ซึ่งเขาได้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิตและค่านิยมทุกค่านิยมจึงมีความสำคัญไม่ทัดเทียมกัน เพราะค่านิยมของแต่ละบุคคลเกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับการตรวจสอบแล้วของเขา เนื่องจากประสบการณ์ที่แตกต่างกัน จึงทำให้ค่านิยมแตกต่างออกไป ถึงแม้ว่าจะอยู่ในวัฒนธรรม หรือสังคมเดียวกันก็ตาม เมื่อประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเพิ่มมากขึ้น ก็จะมีผลกระทบกระเทือน ทำให้เขาเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงค่านิยมเดิมของเขา ดังนั้นค่านิยมจึงมีลักษณะไม่คงที่ แต่ก็ยังเป็นเครื่องนำทางในการปฏิบัติพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล

ความสำคัญของค่านิยม

ค่านิยมเป็นสิ่งที่บุคคลเห็นว่าสำคัญ และใช้เป็นจุดมุ่งหมายของชีวิตที่บุคคลยึดถือหรือปฏิบัติตามในการดำเนินชีวิตภายในสังคม ค่านิยมเป็นความรู้สึกที่มีความมั่นคงต่อการตัดสินใจแก้ปัญหาในทิศทางที่สอดคล้องตามลำดับความต้องการของบุคคล (Ballanca, 1975 : 64) และเตรียมกระบวนการตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมในทิศทางที่บุคคลได้กำหนดไว้แล้ว (McDonald, 1959 : 280) หน้าที่สำคัญของค่านิยมก็คือ ค่านิยมเป็นแนวทางที่ช่วยชี้นำวิถีทางปฏิบัติ โดยช่วยในการ

ประเมิน และตัดสินใจต่อการกระทำว่าเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมหรือน่าตำหนิ และยังเป็นเครื่องบ่งชี้ความต้องการและแรงจูงใจของบุคคล (Reich and Adcock. 1976 : 19 ; citing Rokeach, 1968) การรวมกันของค่านิยมเข้าเป็นระบบค่านิยมยังช่วยบุคคลในการตัดสินใจเลือกกระทำ และลดความขัดแย้งระหว่างค่านิยม โดยบุคคลจะเลือกแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับค่านิยมที่บุคคลคิดว่ามีความสำคัญกว่านอกจากนี้ ค่านิยมใดก็ตามที่บุคคลได้รับการเสริมแรงหรือตอกย้ำอยู่เสมอจนบุคคลยอมรับ และยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตแล้ว ย่อมยากที่จะเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งถ้าหากมีค่านิยมใหม่เข้ามา และไม่สอดคล้องกับค่านิยมเดิมที่บุคคลยึดถืออยู่ บุคคลก็จะมีปฏิกริยาไม่ยอมรับ และอาจนำไปสู่การแสดงออกซึ่งความขัดแย้งอย่างรุนแรงก็ได้ (สุนทรื โคมิน และสนธิท สมัครการ. 2522 : 2-3) ซึ่งสุนทรื โคมิน และสนธิท สมัครการ (2522 : 68) ได้กล่าวถึงความสำคัญไว้ว่า

1. ค่านิยมทำหน้าที่เป็นเกณฑ์ (Criteria) หรือมาตรฐาน (Standard) ที่ใช้นำพฤติกรรม การปฏิบัติในหลายทาง เช่น

- 1.1 เป็นเกณฑ์ใช้ในการประเมิน ตัดสิน ชื่นชม ยกย่องหรือติเตียนตนเอง หรือ การกระทำของคนอื่น
- 1.2 เป็นตัวกำหนดให้เราเลือกนิยมนุ้คมการณ์ทางการเมือง บางนุ้คมการณ์มากกว่า นุ้คมการณ์อื่น ๆ
- 1.3 จูงใจให้เราแสดงจุดยืนของเราในเรื่องต่าง ๆ
- 1.4 เป็นบรรทัดฐานที่ช่วยในการชักชวน ทำทาย คัดค้าน และถกเถียงหรือ พยายามที่จะเปลี่ยน
- 1.5 เป็นบรรทัดฐานสำหรับกระบวนการให้เหตุผลต่อความนึกคิด และการกระทำ ของคน

2. ค่านิยมทำหน้าที่เป็นตัวอย่างบ่งชี้ถึงความต้องการและแรงจูงใจของมนุษย์

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2531 : 4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของค่านิยมไว้ดังนี้

2.1 ค่านิยมทำหน้าที่เป็นบรรทัดฐาน หรือมาตรฐานของพฤติกรรมทั้งหลายของเราว่าควรจะทำ หรือไม่ควรจะทำ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และค่านิยม จะช่วยทำหน้าที่ประเมินการปฏิบัติการต่าง ๆ ทั้งของเราและของผู้อื่น

2.2 ค่านิยมทำหน้าที่เป็นแบบแผนสำหรับการตัดสินใจและการแก้ไขข้อขัดแย้ง ทำให้ต้องเลือกทางใดทางหนึ่ง เช่น การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัดกับ

ความเป็นตัวของตัวเองการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต แต่ยากจนกับการปฏิบัติงานในทางที่ทุจริตแต่ร่ำรวย บุคคลจะเลือกเดินทางไหนนั้น ค่านิยมหรือระบบค่านิยมที่บุคคลมีอยู่ช่วยกำหนดทางเลือกให้เขา

3. ค่านิยมทำหน้าที่เป็นแรงจูงใจหรือผลักดันของบุคคล เช่น บุคคลที่มีค่านิยมในการมีอายุยาวนานหรือสุขภาพดี ก็จะมีแรงผลักดันให้อยากออกกำลังกาย เป็นต้น

จากความสำคัญของค่านิยมดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่าค่านิยมจะเป็นตัวการที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมของมนุษย์ ถือเป็นมาตรฐานหรือเป็นแนวทางให้บุคคลประพฤติปฏิบัติและทำหน้าที่กระตุ้น เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงทางสังคมก็ทำให้เกิดค่านิยมใหม่ ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ฉะนั้น ค่านิยมเป็นได้ทั้งเหตุและผลของการเปลี่ยนแปลง

วีระ บุญยะกาญจน (2521 : 1) ได้ให้ความเห็นว่าค่านิยมเป็นเรื่องสำคัญมากในด้านการทำนุบำรุงวัฒนธรรมทางจิตใจของประชาชนในแต่ละสังคม ค่านิยมจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาที่มีการพัฒนาสังคม หลายคนมักจะเข้าใจว่าเมื่อสังคมได้รับการพัฒนาทางด้านวัตถุมากเท่าไร จะมีผลทำให้ค่านิยมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่ถึงปรารถนามากขึ้นเท่านั้น ค่านิยมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในวิถีปฏิบัติเบื้องต้น อันเป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตของมนุษย์ โดยได้รับการอบรมปลูกฝัง ถ่ายทอดสืบต่อกันมา และแสดงออกให้เห็นถึงพฤติกรรมของบุคคล และสังคมนั้นๆ

การเปลี่ยนแปลงของค่านิยม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของสังคมจึงส่งผลกระทบต่อระดับบุคคลและในระดับสังคม โดยเฉพาะในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยมอย่างรวดเร็ว จะทำให้เกิดสภาพไร้ระเบียบ (Anomie) ขึ้น และเกิดปัญหาตามขึ้นมามากมาย ทั้งนี้ เคอร์ไลม์ (Pfohl, 1985 : 208 - 21 ; citing Durkheim, n.d.) ใช้คำว่าสภาพไร้ระเบียบ เพื่อแสดงถึงสภาวะไร้บรรทัดฐาน (Normlessness) ภายในสังคม โดยสังคมที่อยู่ในสภาพไร้ระเบียบเป็นสังคมที่ไร้บรรทัดฐาน หรือไม่สามารถใช้กฎเกณฑ์ที่มีอยู่บังคับควบคุมสมาชิกในสังคมนั้น ๆ ให้ปฏิบัติตามได้อย่างเพียงพอ โดยที่ตามปกติแล้วในส่วนลึกบุคคลทุกคนจะมีความต้องการที่ไม่มีขอบเขตหรือเป็นความต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุด (Inextinguishable Thirst) แต่ผลจากการเรียนรู้ทางสังคมจะทำให้บุคคลมีจริยธรรม (Moral) และความรู้สึกผิดชอบชั่วดี (Conscience) ที่คอยควบคุมความต้องการเหล่านี้ไว้ ยามใดที่สังคมไม่สามารถปลูกฝังให้บุคคลมีจริยธรรม และความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในระดับที่มากพอ ความต้องการที่ไม่มีขอบเขตนี้ก็จะกลับคืนมา อันเป็นผลให้บุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน และเกิดการละเมิดบรรทัดฐาน รวมทั้งกฎเกณฑ์ที่สังคมได้กำหนดไว้

ลักษณะของค่านิยม

สมบัติ มหาศ (2520 : 2) กล่าวถึงลักษณะของค่านิยมว่ามีลักษณะ 3 ประการคือ

1. สิ่งที่ทำให้ใคร ๆ มีความต้องการและชอบพอ
2. สิ่งที่ทำให้เรามองเห็นว่าความสำเร็จเป็นสิ่งจำเป็น
3. สิ่งที่ส่งเสริมคุณธรรมทางใจ เช่น ให้มีความยินดี

เสฐียรพงศ์ วรรณปก (2524 : 1) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของค่านิยมควรมีลักษณะ

7 ประการ ดังนี้

1. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นเลือกอย่างอิสระเสรี ไม่มีใครบังคับให้เลือก
2. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นเลือกจากตัวเลือกหลายตัว มิใช่ยอมรับจากสิ่งที่มีอยู่

เพียงสิ่งเดียว

3. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นเลือกหลังจากที่ได้พิจารณาถึงผลที่ตามมาภายหลัง
4. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นถนอมและเทิดทูน มีความภูมิใจในสิ่งที่ตนเลือกนั้น
5. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นยอมรับอย่างเปิดเผย ยินดีที่จะยอมรับและบอกกล่าว

สนับสนุนสิ่งนั้น

6. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นยึดถือปฏิบัติ มิใช่เพียงแต่คำพูดหรือยอมรับแต่อย่างเดียว
7. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นปฏิบัติซ้ำบ่อย ๆ มิใช่ปฏิบัติเพียงครั้งเดียว

ลักษณะของค่านิยมที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงสรุปได้ว่าค่านิยมมีลักษณะที่มั่นคงถาวร ที่อยู่ในระยะเวลานานพอสมควร ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัยหรือตามความคิดเห็นของคนในสังคม นอกจากนี้ยังสามารถยึดถือปฏิบัติได้และปฏิบัติได้บ่อยครั้ง ทั้งสามารถถูกเลือกได้อย่างอิสระเสรีโดยไม่มีการบังคับ ส่วนด้านบทบาทหน้าที่นั้น ค่านิยมมีบทบาทที่สำคัญ 3 ด้านด้วยกัน คือ ด้านเป็นจุดยืนในแนวความคิดและการปฏิบัติ ด้านเป็นอุดมการณ์ของความคิดเป็นตัวชี้นำ ด้านพฤติกรรมของบุคคล

การเกิดค่านิยม

ในกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ มนุษย์ได้รับการอบรมปลูกฝังมาตั้งแต่เด็กเกี่ยวกับค่านิยมต่าง ๆ จากสถาบันครอบครัว โรงเรียน วัด และสถาบันอื่น ๆ ดังนั้น ค่านิยมของบุคคลจึงเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม เพราะการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ทำให้บุคคลนั้นสร้างสมค่านิยมของตนเองขึ้น ซึ่งค่านิยมเหล่านี้ขึ้นอยู่กับการศึกษา การมีความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ประสบการณ์ใด ๆ ที่ได้รับลักษณะสิ่งแวดล้อม ความต้องการ การเรียนรู้ และภูมิหลังที่แตกต่างกัน

จึงทำให้ค่านิยมของแต่ละคนแตกต่างกันไปด้วย นอกจากนี้ค่านิยมส่วนบุคคลก็จะพัฒนาไปตามประสบการณ์ของการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมด้วยเช่นกัน ความเห็นนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ แรธส์ ฮาร์มิน และไซมอน (Raths, Harmin and Simon. 1966 : 167) ที่ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมว่าโดยส่วนรวมแล้วค่านิยมจะเกิดจากประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อมภายในบ้านของบุคคล เด็กจะได้รับการถ่ายทอด และพัฒนาค่านิยมที่ได้รับจากพ่อและแม่ตามคุณลักษณะต่าง ๆ ส่วนเด็กที่มีโอกาสอยู่กับพ่อแม่ย่อมจะได้รับค่านิยมจากผู้ใกล้ชิด เช่น กลุ่มเพื่อน ครู อาจารย์ หรือผู้ปกครองที่เด็กอาศัย รวมทั้งสถาบันอื่น ๆ เช่น วัด โรงเรียน สโมสร สมาคม ดังนั้น ค่านิยมจึงมีรากฐานมาจากครอบครัว และพัฒนาไปตามประสบการณ์การเรียนรู้ทางสังคม จึงเห็นได้ว่าค่านิยมของบุคคลสามารถพัฒนาและเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคลแต่ละบุคคล

แรธส์ ฮาร์มิน และไซมอน (Raths, Harmin and Simon. 1966 : 30) ได้เสนอแนวคิดการเกิดค่านิยมแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ดังต่อไปนี้คือ

ขั้นที่หนึ่ง

การเลือก (Choosing)	1. การเลือกทำอย่างอิสระไม่ถูกบังคับ
	2. เลือกจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง
	3. เลือกจากผลการพิจารณาทางเลือกทุกทาง

ขั้นที่สอง

การให้คุณค่า (Prizing)	4. การให้คุณค่าในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง
	5. ยืนยันการตัดสินใจเลือกตามที่ตนคิดอย่างเปิดเผย

ขั้นที่สาม

การปฏิบัติ (Acting)	6. กระทำตามที่ตนตัดสินใจเลือก
	7. ปฏิบัติซ้ำจนเกิดเป็นลักษณะนิสัย

สรุปได้ว่า ค่านิยมเกิดจากการเลือกกระทำของบุคคลในสิ่งที่พิจารณาแล้วว่าดีหรือสมควร ต่อมาเป็นการให้ความสำคัญหรือคุณค่าคอนสตรัคทีฟ คือ การปฏิบัติทำสิ่งนั้นจนเกิดเป็นนิสัย

เจือ เกตุเชิฐ (2519 : 79) กล่าวว่าค่านิยมอาจเกิดขึ้นได้หลายทาง เช่น เกิดจากความนึกคิดของตนเอง ชักชวน การอบรม การศึกษาเล่าเรียน การบังคับ ด้วบทกฎหมายและข้อบังคับ การเห็นตามกัน การปลูกฝัง ความหวัง อุดมการณ์ ความนิยมตามยุคตามสมัย และความเปลี่ยนแปลงของสังคม

พนัส หันนาคินทร์ (2520 : 18) ได้กล่าวถึงการเกิดค่านิยมในแต่ละบุคคลไว้ว่า

1. ประสบการณ์ที่ได้รับการตรวจสอบแล้วของเขาและเนื่องจากประสบการณ์ที่แตกต่างกันแต่ละบุคคล จึงทำให้ค่านิยมของแต่ละบุคคลผิดแผกแตกต่างกันออกไป ถึงแม้ว่าเขาจะอยู่ในวัฒนธรรมหรือสังคมเดียวกันก็ตามเมื่อประสบการณ์ของแต่ละบุคคลมีเพิ่มมากขึ้น ก็จะมีผลกระทบ ทำให้เขาเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงค่านิยมเดิมของเขาขึ้น

2. การคิดรอบคอบ การวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนถึงผลที่จะตามมาในชีวิต

พรณี ชูชัย (2528 : 197) กล่าวว่า ค่านิยมเกิดจากการเรียนรู้ มีลักษณะดังนี้

1. คนที่ได้รับการศึกษาอบรมมาตั้งแต่เด็ก เช่น การที่เด็กทำสิ่งอันดีงามจะได้รับคำชมเชย หรือความชื่นชมจากผู้ใหญ่ หรือการที่เด็กทำผิดจะถูกลงโทษหรือว่ากล่าวตักเตือน

2. คนรับค่านิยมจากสังคมมาเป็นของตนเพื่อให้เกิดความสนใจว่าสังคมจะยอมรับ

สุรียา รัตนกุล (2538 : 8) กล่าวว่า พุทธศาสนายังมีส่วนให้การให้อภัยกัน

การผ่อนปรนกัน และการช่วยเหลือกันเป็นค่านิยมและวัฒนธรรมสำคัญที่ทำให้คนที่แตกต่างกันและมีความเชื่อ ความต้องการไม่เหมือนกันอยู่รวมกันได้โดยสงบ

ดังนั้น การเกิดค่านิยมจึงเกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งเป็นประสบการณ์ของแต่ละบุคคล และได้มาจากการเรียนรู้ในครอบครัว วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม หลักศาสนา ทัศนคติ สังคม สถาบัน โดยผ่านกระบวนการวินิจฉัยเลือกสรรแล้วว่าค่านิยมนั้น ๆ มีความเหมาะสมและมีคุณค่าต่อการที่จะดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ค่านิยมในแต่ละสังคมและไม่เหมือนกัน ค่านิยมจะไม่ดี หรือเลว ถูกหรือผิด เป็นสิ่งที่คนในสังคมยึดถือเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ และส่งผลให้เกิดทัศนคติและพฤติกรรมที่ปรากฏออกมาภายนอก

หน้าที่ของค่านิยม

สุนทรี โคมิน และสนธิ สมัครการ (2522 : 22) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของค่านิยม ดังนี้

1. ค่านิยมสูง (Lead) ให้เราแสดงจุดยืนของเราในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับสังคมออกมา

ชัดเจน

2. ค่านิยมเป็นตัวช่วยกำหนด (Prediapose) ให้เราเลือกค่านิยมอุดมการณ์ทางการเมือง บางอุดมการณ์มากกว่าอุดมการณ์อื่น

3. ค่านิยมเป็นบรรทัดฐานที่ช่วยนำ (Guide) การกระทำให้เราประพฤติและแสดงตัวต่อผู้อื่นตามที่ประพฤติเป็นปกติอยู่ทุกวันนี้

ประเภทของค่านิยม

พนัส หันนาคินทร์ (2520 : 24) ได้แบ่งค่านิยมออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ค่านิยมที่มีลักษณะคงตัว คือ ค่านิยมที่จำเป็นจะต้องรีบปลูกฝังให้กับเยาวชนไทยและประชาชนโดยทั่วไป เป็นค่านิยมที่ยอมรับโดยปราศจากข้อสงสัยในสังคม เช่น ค่านิยมความรักชาติ ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และการพึ่งตนเอง เป็นต้น

2. ค่านิยมที่มีลักษณะไม่คงตัว หรือค่านิยมที่เกิดขึ้นใหม่ยังอยู่ในระหว่างการพิสูจน์ด้วยกาลเวลาว่าจะมีความคงทนถาวรสักเพียงไร การสร้างค่านิยมประเภทนี้ อาจไม่รีบด่วนนักเมื่อเทียบกับค่านิยมประเภทแรก

เอกวิทย์ ณ ถลาง (2525 : 54) ได้แบ่งค่านิยมไว้ 3 ประเภท คือ

1. ค่านิยมรวมเป็นสิ่งที่ทุกคนยึดถือตรงกันเป็นสากลใครทำผิดว่าฝ่าเหล่าถูกเพ่งเล็ง

2. ค่านิยมจำเพาะเป็นสิ่งที่คนกลุ่มน้อยบางกลุ่มในสังคมใหญ่ยอมรับแบบอย่างความเชื่อถือในเฉพาะกลุ่มย่อย

3. ค่านิยมเป็นทางเลือก เป็นค่านิยมที่เป็นทางเลือกหรือทางเลือกซึ่งสัมพันธ์กับค่านิยมที่เป็นสากล

นอกจากนี้ จากการประชุมครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2523 ณ ห้องประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการนำเอาความรู้จากวิทยากรและประสบการณ์ของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติมาอภิปรายเพื่อแสวงหาแนวทางในการกำหนดค่านิยม มติที่ประชุมได้กำหนดประเภทของค่านิยมไว้ 6 ประเภท คือ

1. ค่านิยมเกี่ยวกับตนเอง
2. ค่านิยมเกี่ยวกับหมู่คณะ
3. ค่านิยมเกี่ยวกับสังคม
4. ค่านิยมเกี่ยวกับชาติ
5. ค่านิยมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
6. ค่านิยมเกี่ยวกับมนุษยชาติ

6. ค่านิยมทางศาสนา (Religious Values) เป็นค่านิยมเกี่ยวกับความปรารถนา ความสมบูรณ์ของชีวิต

โดยสรุปตามความเห็นของนักวิชาการ ค่านิยม แบ่งออกเป็นหลายประเภทซึ่งอาจจะแบ่งออกตามกลุ่มใหญ่ เช่น ค่านิยมรวม หรือค่านิยมย่อย เป็นต้น หรืออาจจะแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ที่เป็นเฉพาะค่านิยม เช่น ค่านิยมเกี่ยวกับตนเอง ค่านิยมเกี่ยวกับสังคม หรือค่านิยมทางวัตถุ ค่านิยมทางจริยธรรมค่านิยมทางศาสนาก็ได้ แต่โดยรวมแล้ว ค่านิยมเป็นสิ่งที่คงที่ที่มีความคงทนถาวร และควรจะต้องปลูกฝังให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป

ความจำเป็นในการสำรวจค่านิยม

วัชรีย์ ทูธรรม (2525 : 2 - 5) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการสำรวจค่านิยมในแง่ต่าง ๆ ดังนี้

ทุกวันนี้โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มนุษย์มีสิ่งที่จะต้องกระทำและโอกาสที่จะเลือกมากในชีวิตประจำวันไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ต้องพบปัญหาและข้อขัดแย้งให้ตัดสินใจอยู่ทุกขณะ ทำอย่างไรการตัดสินใจเหล่านั้นจะทำให้รวดเร็ว ถูกต้อง จึงจำเป็นต้องมีมาตรการส่วนตัวที่เป็นมาตรฐานพอควร ซึ่งได้จากการสำรวจค่านิยมของคน “ค่านิยม” เป็นหลักยึดที่สำคัญในการประพฤติปฏิบัติ ฉะนั้นการตัดสินใจทุกชนิดต้องมี “ค่านิยม” ของตนเป็นเกณฑ์ จะทำการตัดสินใจได้รวดเร็ว ถูกต้องตามความต้องการและเหตุผลของตน ทำให้ชีวิตดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความหมายมากขึ้น จึงจำเป็นต้องรู้แจ้งชัดว่าตนเองมีอะไรเป็นค่านิยม

มนุษย์นั้นมีได้มีค่านิยมติดตัวมาแต่กำเนิด เมื่อเกิดมาเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรมที่พร่ำสอน ปรับปรุง และเสริมแต่งให้ทำตามค่านิยมของวัฒนธรรมและสังคมนั้น ๆ กระบวนการแสวงหาความเข้าใจในค่านิยมจึงติดตามตัวมาตั้งแต่เริ่มรู้ความ แต่ค่านิยมที่มนุษย์มีอยู่นั้นไม่คงที่ยังคงเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ตลอดชีวิต ทั้งนี้เพราะมนุษย์และโลกแวดล้อมก็เจริญขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ทุกวัน เนื่องจากเหตุที่ค่านิยมต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปรวดเร็วมาก มนุษย์จึงเกิดความรู้สึกสับสน ไม่แน่ใจกับค่านิยมที่ตนยึดถืออยู่ ไม่แน่ใจว่าค่านิยมใดเป็นค่านิยมจริงแท้สำหรับตน ขณะนั้น ๆ กันแน่ เพราะค่านิยมที่ตนยึดถือและดำเนินชีวิตมาด้วยดีเมื่อ 2 ปีผ่านมาพอถึงปัจจุบันค่านิยมเดียวกันนี้อาจจะไม่ส่งผลดีเสียแล้ว ความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของโลกปัจจุบันและการต้องตัดสินใจอย่างรวดเร็วในวิถีการดำเนินชีวิตแต่ละวัน ก่อให้เกิดความกังวล และเป็นสภาพที่ถูkbังคับในจิตใจ มนุษย์จึงจำเป็นต้องเรียนรู้วิธีการตัดสินใจ วิธีการวางแผนชีวิต และสร้างอุดมการณ์

เพื่อดำเนินชีวิตให้มีความหมายมากยิ่งขึ้น เพื่อให้มีความเข้าใจในการพิจารณาชีวิตอย่างมีเหตุผล และรู้จักเลือกการกระทำหรือตัดสินใจเลือกตามหน้าที่และบทบาท ตลอดจนผลตอบแทนที่ได้รับ จากการกระทำนั้น ๆ ด้วยการพิจารณาอย่างอิสระเสรีด้วยตัวของตัวเอง อันจะทำให้ทราบว่าค่านิยม อะไรบ้างที่ควรส่งเสริมสร้างและยึดถือไว้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต

พินัส หันนาคินท์ (2520 : 18 - 21) ได้กล่าวว่าการที่จะพิจารณาว่าคุณลักษณะใด เป็นค่านิยมหรือไม่นั้น ควรได้พิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้ คือ

1. ค่านิยมนั้นเกิดจากการเลือกอย่างเสรีของบุคคลผู้นั้นหรือไม่หากมีการบังคับให้ จำเป็นต้องเลือกค่านิยมหนึ่งแล้ว จะเรียกว่าเป็นค่านิยมที่แท้จริงไม่ได้ เพราะสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่บอกจาก ภายนอกไม่ได้เกิดขึ้นจากความยินยอมพร้อมใจเห็นคุณค่าของสิ่งนั้นอย่างแท้จริง และสิ่งที่มีลักษณะ นอกจากข้างนอกเช่นนี้ ในระยะเวลาไม่นานนักก็จะสูญหายไป ไม่ได้คงอยู่เป็นลักษณะประจำตัว
2. มีทางเลือกค่านิยมอื่นอีกหรือไม่ ถ้ามีค่านิยมให้ได้พิจารณาเพียงอย่างเดียว ก็หมายความว่าไม่มีทางเลือกหรือโอกาสที่จะเลือกคุณค่าด้วยการเปรียบเทียบ หรือไม่มีทางเลือกการที่จะ พิจารณาข้อดีข้อเสีย หรือความเหมาะสมก็จะหมดไป ดังนั้น ค่านิยมที่ยึดถือนั้นก็จะต้องได้มาจากการ เลือกจากค่านิยมหลายอย่างที่มีอยู่ เพื่อจะได้มีโอกาสเปรียบเทียบคุณสมบัติในแง่มุมต่าง ๆ ได้
3. การเลือกค่านิยมนั้นกระทำหลังจากได้พิจารณาข้อดีข้อเสียและผลที่จะตามมา จากการนับถือค่านิยมต่าง ๆ ที่ไม่ให้เลือกหรือ การถูกบังคับให้เลือกหรือเลือกโดยไม่คิดให้รอบคอบ และต้องแท้แล้วนั้นจะถือว่าเป็นค่านิยมยังไม่ได้ การเลือกค่านิยมนั้นจะต้องไม่กระทำไปด้วยอารมณ์ แต่จะต้องเป็นไปด้วยการใช้สติปัญญาไตร่ตรอง โดยละเอียด
4. เหตุทุนและรักค่านิยมที่เราเลือกไว้แล้วนั้นอย่างมั่นคงหรือไม่ถึงแม้ว่าในตอนแรก อาจจะไม่สบายใจนักที่จะทำ แต่ก็พยายามจะทำด้วยความสำนึกในคุณค่าและมีความภาคภูมิใจที่ได้ กระทำ
5. ยินหยัดในค่านิยมที่ได้เลือกไว้แล้วอย่างเด็ดเดี่ยวและเหนียวแน่น ถ้ายังไม่แน่ใจ ในค่านิยมที่ยึดถือ ก็อาจจะละอายต่อการแสดงว่ายอมรับนับถือในค่านิยมนั้น และไม่กล้าที่จะยืนยัน ถึงความดีในค่านิยมนั้นต่อบุคคลอื่น
6. สามารถแสดงออกด้วยการกระทำ เพื่อชี้ให้เห็นว่ายอมรับนับถือในค่านิยมนั้น หรือไม่ เช่น ยินดีจะเสียสละกำลังกาย กำลังทรัพย์ หรือเวลา เพื่อจะปฏิบัติตัวให้เป็นไปตามค่านิยม ที่ยกย่อง นับถือ
7. มีการกระทำซ้ำในสิ่งที่ยึดถือเป็นค่านิยมหรือไม่ อาจมีการกระทำซ้ำ ๆ จนเป็น กิจประจำวันก็ได้ ค่านิยมเหล่านี้จะแสดงตัวออกในการกระทำต่าง ๆ ภายใต้สภาวะและเวลาที่แตกต่างกัน ออกไป สิ่งที่ปรากฏขึ้นเพียงครั้งเดียวแล้วหายไปนั้นเรียกว่าค่านิยมไม่ได้

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

โครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2535 พระราชบัญญัติประถมศึกษา 2523 แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายรัฐ และมติคณะรัฐมนตรี สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นหน่วยงานบริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่จัดการศึกษาระดับก่อน ประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตจังหวัด อำนาจและหน้าที่ดังกล่าวนี้ทำให้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมีภารกิจหลักที่สำคัญต่อไปนี้

- (ก) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
- (ข) ปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย
- (ค) จัดทำนโยบายการดำเนินงานและแผนพัฒนาการศึกษาในจังหวัดเสนอต่อ

คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

- (ง) จัดทำงบประมาณเพื่อการศึกษาในจังหวัด
- (จ) เสนอจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุง และเลิกล้ม โรงเรียนในสังกัด
- (ฉ) เสนอแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการโรงเรียน

อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ โรงเรียนในสังกัด

- (ช) ติดตามประเมินผล ควบคุม มาตรฐาน และส่งเสริมการเรียนการสอน โรงเรียน

ในสังกัด และรายงานให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดทราบ

- (ซ) รวบรวมข้อมูล วิจัย และส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาในจังหวัด
- (ฌ) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

โดยแบ่งงานภายในออกเป็น 5 ฝ่าย กับ 1 หน่วย คือ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ ฝ่ายการเงินและพัสดุ ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ ฝ่ายพัฒนาบุคคล และ หน่วยศึกษานิเทศก์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ : 2540)

1. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(1) งานธุรการ

- มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับ การรับ-ส่ง ออกเลขหนังสือ จัดทำ

ทะเบียนเก็บรักษา การยืม การทำลายหนังสือราชการ และเอกสารทุกประเภท การจัดทำคำสั่งและ

ประกาศต่าง ๆ ร่างหนังสือโต้ตอบที่ไม่เข้าฝ่ายใด ควบคุมการลงเวลาปฏิบัติราชการของข้าราชการ และลูกจ้าง การจัดเวรยามรักษาความปลอดภัย ดูแลอาคารสถานที่ จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก ครุภัณฑ์ สาธารณูปโภค และการให้บริการเกี่ยวกับการพิมพ์ โรเนียว ถ่ายเอกสาร ควบคุมการใช้จ่ายยานพาหนะ

(2) งานสวัสดิการและการประสานงาน

- มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดประชุม และจัดทำรายงานการ - ประชุมในการประชุมต่าง ๆ ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด การจัดสวัสดิการให้แก่ ข้าราชการและลูกจ้างในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/ กิ่งอำเภอ กลุ่มโรงเรียน โรงเรียน เช่น สวัสดิการเพื่อการออมทรัพย์กู้ยืม สหกรณ์ร้านค้า สวัสดิการ ครุสภา สมาชิกฌาปนกิจสงเคราะห์ การประกันชีวิตข้าราชการและลูกจ้าง และหรือจัดสวัสดิการ รูปอื่นใด

- ประสานงาน โครงการพิเศษให้ความร่วมมือกับชุมชนหรือหน่วยงานอื่น การจัดกิจกรรมพิเศษ และปฏิบัติงานเกี่ยวกับหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาม พระราชบัญญัติประถมศึกษา เช่น การเกณฑ์เด็กเข้าเรียน การยุบเลิกโรงเรียน การออกใบสุทธิเกิน 10 ปี รวมทั้งการพิจารณาขอเครื่องหมายตอบแทน ใบอนุโมทนาบัตร โล่ ฯลฯ และการตอบ ขอบคณผู้มีอุปการะ

- ดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนในองค์กรคณะบุคคลตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา และระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบกลุ่มโรงเรียน ระเบียบครุสภา

(3) งานประชาสัมพันธ์

- มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ข่าวและความ เคลื่อนไหวในการจัดการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ และจัดทำรายการวิทยุโทรทัศน์ เทป วีดีโอ เกี่ยวกับกิจกรรม และวิธีการ จัดการเรียนการสอนรูปแบบต่าง ๆ เป็นสื่อแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียน ในสังกัด รวมทั้งติดตามข่าวสารทางการศึกษา และข่าวที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการศึกษาของ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เสนอ ผู้บริหารเพื่อทราบ และพิจารณาแล้วแต่กรณี จัดทำวารสาร ข่าว ข่าวแจก แถลงข่าว และบทความ สารคดีต่าง ๆ เพื่อการเผยแพร่งานการจัดการศึกษาในสังกัด ตลอดจนให้บริการและอำนวยความสะดวกกับผู้มาติดต่อ และปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับ มอบหมาย

2. ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(1) งานอัตรากำลังสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

- ดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนอัตรากำลังข้าราชการและลูกจ้างประจำ การสำรวจ และจัดทำสถิติข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการและลูกจ้าง เพื่อจัดสรรและควบคุมการใช้- ตำแหน่ง การขอกำหนดตำแหน่งเพิ่มเติม ขอปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขตำแหน่งเพื่อแต่งตั้งหรือ เลื่อนและแต่งตั้งข้าราชการ พิจารณาเรื่องการรับโอน หรือบรรจุกลับเข้ารับราชการในสังกัด
- ดำเนินการจัดประชุม อ.ก.ค.จังหวัด และคณะกรรมการการประถมศึกษา - จังหวัดโดยจัดทำเอกสารการประชุม นำเสนอเรื่องและชี้แจงต่อที่ประชุม รวมทั้งจัดทำรายงาน การประชุม
- ดำเนินการหรือร่วมกับหน่วยงานอื่น ในการสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุ เข้ารับราชการ หรือเพื่อแต่งตั้ง หรือเลื่อนและแต่งตั้งข้าราชการและลูกจ้างเข้าสู่ตำแหน่งต่าง ๆ โดย การสอบแข่งขัน สอบคัดเลือก และคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ
- ดำเนินการบรรจุแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันหรือคัดเลือกได้รวมทั้งขอให้ผู้สอบ แข่งขันได้ในจังหวัด หรือ ก.พ.เพื่อบรรจุเข้ารับราชการและให้ผู้ที่ได้รับการบรรจุใหม่พ้นจากการ ทดลองปฏิบัติราชการ หรือออกจากราชการในกรณีที่ไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่ง
- ดำเนินการตรวจสอบวุฒิบัตรที่ใช้ในการสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุ และ ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติของข้าราชการบรรจุใหม่
- ดำเนินการเกี่ยวกับการแต่งตั้ง หรือเลื่อนและแต่งตั้ง โอน ขอบรรจุกลับเข้ารับ ราชการของข้าราชการครู ตั้งแต่ระดับ 6 ลงมาและข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับ 4 ลงมา รวมทั้ง เสนอเรื่องการแต่งตั้ง (ย้าย) ข้าราชการระหว่างจังหวัด เลื่อนและแต่งตั้งข้าราชการครูตั้งแต่ระดับ 7 ขึ้นไป และข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป ให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา - แห่งชาติพิจารณาคำเนินการ
- ดำเนินการเกี่ยวกับการลาออกจากราชการของข้าราชการและลูกจ้างในสังกัด การให้ข้าราชการรักษาราชการแทนในตำแหน่งและการให้ผู้ช่วยครู ครูช่วยสอนพ้นจากหน้าที่
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และที่ได้รับ มอบหมาย

(2) งานบำเพ็ญความชอบ บัญชีถือจ่าย และทะเบียนประวัติ

มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

- ดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนขั้นเงินเดือนและค่าจ้าง การเลื่อนระดับเงินเดือนของข้าราชการครูตั้งแต่ระดับ 6 ลงมา ข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับ 4 ลงมา และลูกจ้างประจำ รวมทั้งการจัดทำรายละเอียดข้อมูลของข้าราชการครูตั้งแต่ระดับ 7 ขึ้นไป และข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป นำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเพื่อพิจารณา

- ดำเนินการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และการขอเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ แก่ข้าราชการครูที่เกษียณอายุ

- ดำเนินการจัดทำบัญชีถือจ่ายอัตราเงินเดือนข้าราชการและลูกจ้างประจำประจำปีงบประมาณและเปลี่ยนแปลง แก้ไขเพิ่มเติมในกรณีต่าง ๆ พร้อมทั้งจัดทำเป็นปัจจุบัน

- จัดทำ ควบคุม เก็บรักษา และแก้ไขเปลี่ยนแปลงทะเบียนประวัติ และ ก.พ.7 ของข้าราชการและลูกจ้างให้เป็นปัจจุบัน

- ดำเนินการออกบัตรประจำตัว และออกหนังสือรับรองต่าง ๆ ให้แก่ข้าราชการและลูกจ้างในสังกัด

- ดำเนินการเกี่ยวกับการขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดของข้าราชการและลูกจ้าง

- ดำเนินการเกี่ยวกับการลาทุกประเภท (ยกเว้นการลาศึกษาต่อ) การขอยกเว้นการเกณฑ์ทหาร การเกษียณอายุราชการและการขอพระราชทานเพลิงศพ

- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และที่ได้รับมอบหมาย

3. ฝ่ายการเงินและพัสดุ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(1) งานการเงิน

- ดำเนินการรับ - จ่ายเงินสด เช็ค การเก็บรักษาเงินคงเหลือประจำวัน การโอนเงินไปจ่ายทางธนาคาร การเบิกจ่ายเงินงบประมาณทุกหมวด เงินนอกงบประมาณ และเงินโครงการของ ส.ส.ในความรับผิดชอบ

- ดำเนินการเรื่องขอปรับบำเหน็จและขอรับเงินค่าเช่าบ้านไปยังสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อพิจารณาคำเนินการต่อไป ตลอดจนการขอกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี และเงินหมุนเวียนเพื่อซื้อขายผ่อนส่งรถจักรยานยนต์แก่ข้าราชการ และการยืมเงินทศรองราชการ

- ตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงินหมวดต่าง ๆ เช่น วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ค่าตอบแทน สาธารณูปโภค

- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และที่ได้รับ

มอบหมาย

(2) งานบัญชี

- ดำเนินการตรวจสอบเอกสารลงบัญชี และทะเบียนต่าง ๆ

- ดำเนินการจัดทำทะเบียนคุมเงินจัดสรร จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมุนเวียน ฯลฯ

และตรวจสอบยืนยันยอดเงินฝากธนาคาร

- ให้คำปรึกษา แนะนำ เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีแก่สำนักงานการประถมศึกษา

อำเภอ/กิ่งอำเภอ และโรงเรียน

- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และที่ได้รับ

มอบหมาย

(3) งานพัสดุ

- ดำเนินการจัดหา จัดซื้อ จัดจ้างซึ่งพัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง โดยวิธีต่าง ๆ เช่น ประกวดราคา ตกลงราคาวิธีพิเศษ สอบราคา จัดทำทะเบียนพัสดุครุภัณฑ์

- ดำเนินการควบคุม ตรวจสอบงานก่อสร้าง และการเปลี่ยนแปลงรายการก่อสร้าง รายการพัสดุ ครุภัณฑ์

- ดำเนินการเรื่องขอใช้ที่ราชพัสดุ การรื้อถอนสิ่งก่อสร้าง โดยการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ให้คำปรึกษา แนะนำ เกี่ยวกับงานพัสดุ โดยการผลิตเอกสารหรือให้การอบรมแก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และโรงเรียน

- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และที่ได้รับ

มอบหมาย

4. ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- ศึกษาวิเคราะห์นโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาของจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ร่างนโยบายและแผนเสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเพื่อพิจารณาอนุมัติแผนการดำเนินการ และดำเนินการประสานงานโครงการ

พิเศษ และ โครงการที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงาน - การประถมศึกษาจังหวัด

- ดำเนินการขอตั้งงบประมาณประจำปี ทุกแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับ แผนการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งดำเนินการจัดสรรงบประมาณ ประจำปีทุกแผนงาน และโครงการ จัดทำรายละเอียดการ เปลี่ยนแปลงในแผนงานทุกแผนงานและโครงการ รวมทั้งการควบคุมและติดตามการใช้เงินตาม งบการเงินงบประมาณ

- ดำเนินการจัดทำข้อมูลสถิติทางการศึกษา ข้อมูลสารสนเทศและข้อมูลสถิติอื่น ที่เกี่ยวข้อง การจัดทำรายงานการประถมศึกษาประจำปี รายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและ โครงการ

- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และที่ได้รับ มอบหมาย

5. ฝ่ายพัฒนาบุคคล มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

(1) งานฝึกอบรมและข้าราชการลาศึกษา

- ดำเนินการจัดทำแผนและประสานแผนการฝึกอบรมพัฒนาข้าราชการและ ลูกจ้างในสังกัด ทั้งแผนระยะยาว แผนระยะสั้น แผนประจำปี

- ดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมวิทยฐานะของข้าราชการ โดยการจัดประชุม/ อบรม สัมมนาข้าราชการในสังกัดเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ การจัดประชุมนิเทศข้าราชการ บรรณใหม่ การส่งเสริมให้ครูไม่มีวุฒิและผู้ช่วยครูประจำการที่มีวุฒิต่ำได้มีโอกาสศึกษาต่อ

- ดำเนินการจัดอบรมส่งเสริมพัฒนาข้าราชการครู ในการเสนอผลงานทาง วิชาการเพื่อประเมินตำแหน่งให้สูงขึ้น

- ดำเนินการเกี่ยวกับงานข้าราชการขอลาศึกษา ฝึกอบรมและดูงาน รวมทั้งการ พิจารณาให้ข้าราชการไปร่วมในการประชุม อบรม สัมมนาที่หน่วยงานอื่นเป็นผู้จัด

- ศึกษา วิเคราะห์ ริเริ่มและดำเนินการเกี่ยวกับการจัดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ

- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และที่ได้รับ มอบหมาย

(2) งานวินัยและนิติการ

- ให้คำปรึกษา แนะนำความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแก
หน่วยงาน ข้าราชการ และลูกจ้างในสังกัด

- รับเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียน และสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีที่ข้าราชการครู
ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย และดำเนินการสอบสวนทางวินัยกรณีที่มีมูลความจริง

- ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพื่ดำเนินการทางคดีแพ่ง
และคดีอาญา กรณีที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นผู้เสียหาย หรือเป็นจำเลย
หรือมีส่วนได้ส่วนเสีย

- ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำนิติกรรมหรือเอกสารที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย
ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น สัญญาซื้อขาย สัญญาจ้าง สัญญาข้าราชการ
ลาศึกษาต่อ สัญญาค่าประกัน หนังสือรับสภาพหนี้ หนังสือมอบอำนาจการบอกเลิกสัญญา ฯลฯ

- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และที่ได้รับ
มอบหมาย

6. หน่วยศึกษานิเทศก์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีหน้าที่และความรับผิดชอบ
ด้านวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด ดังนี้

- นิเทศการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการหรือเป็นที่ปรึกษา
ทางวิชาการ

- ศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน และ
พัฒนาการจัดการศึกษา

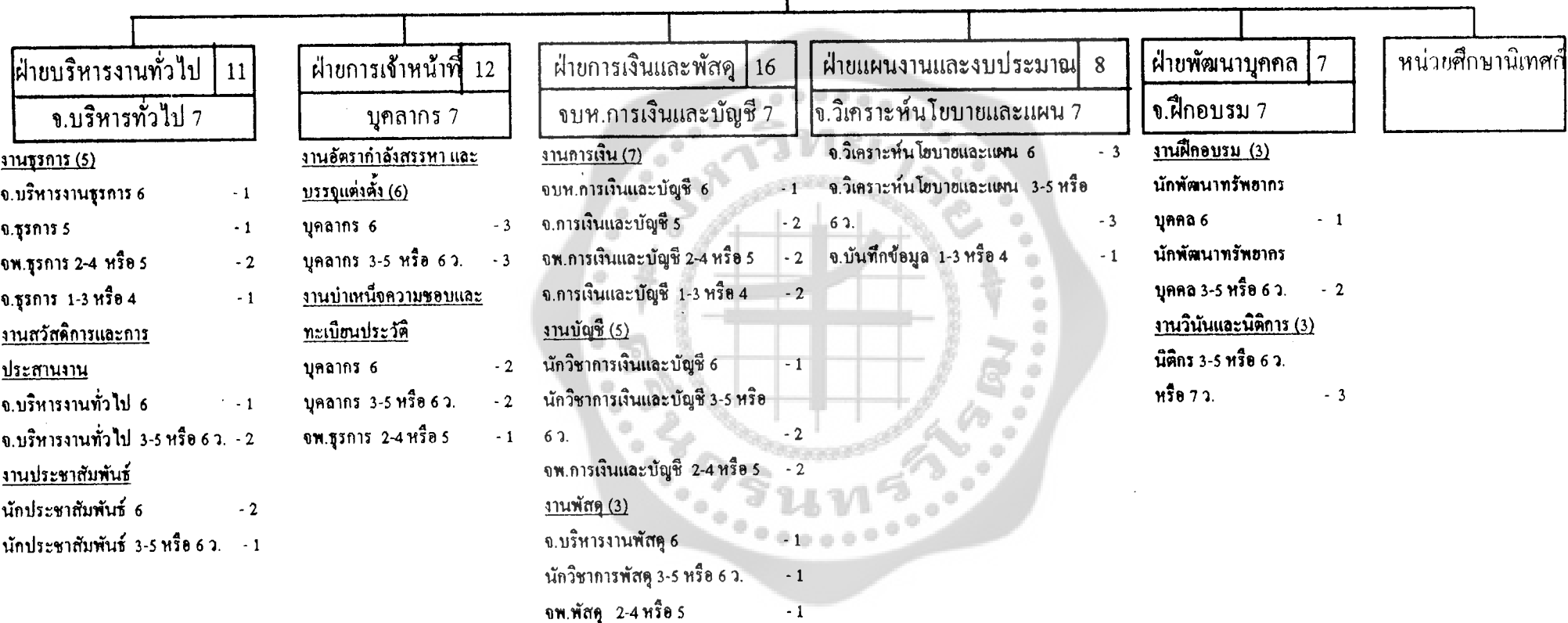
- ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับการฝึกอบรม และการพัฒนาข้าราชการครู
รวมทั้งผู้บริหารการศึกษา

- ให้บริการ ส่งเสริม และประสานงานเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ
การพัฒนาการจัดการศึกษา

- ร่วมปฏิบัติงานหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือ
ที่ได้รับมอบหมาย

แผนภูมิแสดงโครงสร้างการแบ่งงานและอัตรากำลัง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดที่ปรับปรุงใหม่

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	55
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ระดับ 8	

ระดับ	7	6	3-5 หรือ 6ว. หรือ 7ว.	5	3-5 หรือ 6ว.	2-4 หรือ 5	1-3 หรือ 4	รวม
จำนวน	6	16	3	3	15	8	4	55

กลุ่มที่ 3 มี 26 สปจ. รวม 1,430 ตำแหน่ง จะเชิงเตรา พัทลุง ตรัง หนองบัวลำภู เพชร อุดรศักดิ์ พะเยา สระแก้ว สระบุรี ชุมพร สมุทรปราการ เพชรบุรี ระยอง ปทุมธานี ชะลา ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี มุกดาหาร ลำพูน กระบี่ ตาก นนทบุรี จันทบุรี อุทัยธานี ชัยนาท อ่างทอง

ข้อมูลจาก แผนอัตราค่าจ้าง 3 ปี (2540 - 2542) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

ความเป็นมาของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จัดทำโครงการวิจัย เรื่อง "ค่านิยมเพื่อชีวิตของสังคมไทย" ขึ้นในปี พ.ศ. 2525 เพื่อค้นหาค่านิยมที่พึงประสงค์ที่จะเป็นหลักยึดในการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ และจัดทำเป็นค่านิยมพื้นฐานเพื่อใช้กับประชากรไทย การศึกษาเรื่องนี้ได้ดำเนินงานเป็นขั้นตอนต่าง ๆ จนในที่สุดได้ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ การดำเนินงาน ดังกล่าวมีดังนี้ คือ

1. การสำรวจและการกำหนด โดยได้รวบรวมเอกสารค่านิยมจากแหล่งต่าง ๆ และเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาประชุมหลายครั้งจนสามารถกำหนดค่านิยม เพื่อชีวิตและสังคมไทยได้ 20 ประการ คือ

1. การประหยัดและประมาณตนเพื่อการดำรงชีวิตเรียบง่าย
2. การรักษาความจริงและกล้ากระทำเพื่อความเป็นจริง
3. ความมุ่งมั่นทำงานเพื่องาน โดยตระหนักว่างานคือชีวิต
4. การเคารพตนเอง พึ่งตนเอง และไม่ย่อท้อต่อปัญหาชีวิต
5. การใฝ่หาความรู้และใช้สติปัญญา เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
6. การตระหนักในคุณค่าของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตที่

สงบสุข

7. ความรับผิดชอบ
8. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนที่มีต่อสังคม โดยกระทำให้เป็นประโยชน์

กับหมู่คณะ และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

9. การตระหนักในความสำคัญของการทำงานร่วมกันด้วยความสามัคคี รู้แพ้ รู้ชนะ

รู้ถ้อย

10. การเห็นความสำคัญของครอบครัวในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนา

เยาวชนและสังคม

11. ความมุ่งมั่นที่จะช่วยกันรักษาและเสริมสร้างความเป็นธรรมเสรีภาพและ

การศรัทธาในสังคม

12. การตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาชีวิตและสังคมที่เกี่ยวกับจิตใจ

คุณธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม

13. การรักษาความเป็นเอกราชของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย รักไทย นิยมไทย ยินดีเสียสละเพื่อชาติแม่ด้วยชีวิต

14. การยึดมั่นในศาสนา ธรรมะ เป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติในการดำรงชีวิต

15. การยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตย

16. การเทอดทูลองค์พระมหากษัตริย์เป็นองค์ประมุข เป็นมิ่งขวัญและเป็นศูนย์รวมน้ำใจของคนในชาติ

17. การเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ กฎเกณฑ์และระเบียบ แบบแผน โดยเคร่งครัด เพื่อความสงบสุขของสังคม

18. การช่วยรักษาหวงแหนสาธารณสมบัติและมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

19. การปลูกฝังสุขนิสัยและรักษาส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของตนเอง ครอบครัว และชุมชน

20. การยกย่องสรรเสริญผู้กระทำความดีต่อต้านการทำความชั่ว

2. การศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับค่านิยมในสังคมไทย ทำการสร้างแบบสอบถาม วัดค่านิยม และทำการเก็บข้อมูลกับเยาวชน ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ที่เป็นที่ตั้งของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมใน 10 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ อุบลราชธานี จันทบุรี สงขลา พระนครศรีอยุธยา อุดรธานี สกลนคร เพชรบุรี และยะลา

3. การพิจารณาเลือกสรรค่านิยมที่จำเป็นเร่งด่วน นำผลการวิจัยจากการศึกษาทัศนคติ มาพิจารณา และพิจารณาเห็นว่า ในสภาพของสังคมไทยปัจจุบัน ควรจัดทำกรปลูกฝังค่านิยมที่สำคัญ และจำเป็นเร่งด่วนก่อนเพียง 9 ประการ คือ

1. การประหยัดและประมาณตน เพื่อการดำรงชีวิตที่เรียบง่าย

2. ความมุ่งมั่นทำงานเพื่องาน โดยตระหนักว่างานคือชีวิต

3. การใฝ่หาความรู้และการใช้สติปัญญา เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

4. ความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน เคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น

5. ความสามัคคี และความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนที่มีต่อสังคม โดยการกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อหมู่คณะ และไม่ทำตนให้ผู้อื่นเดือดร้อน

6. การรักษาความเป็นเอกราชของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นคนไทย รักไทย นิยมไทย

7. การยึดมั่นในศาสนาธรรม เป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติในการดำรงชีวิต

8. การเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ กฎเกณฑ์ และระเบียบแบบแผน

โดยเคร่งครัด เพื่อความสงบสุขของสังคม

9. การเคารพตนเอง พึ่งตนเอง และไม่ย่อท้อต่อปัญหาชีวิต

ขั้นต่อมาได้นำค่านิยม 9 ประการมาพิจารณากำหนดเป็นค่านิยมพื้นฐานให้ทุกคน ร่วมกันเสริมสร้าง ปลุกฝัง และปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เรื่องค่านิยม พื้นฐาน เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2525 (เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์. 2527 : 13 - 14) ดังนี้

1. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
2. การประหยัดและออม
3. การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
4. การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา
5. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ค่านิยมพื้นฐานสามารถกล่าวได้ว่ามีความจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตหากเข้าใจและ ยอมรับ และปฏิบัติตามแล้วย่อมพอใจและเกิดความสุข ถือว่าเป็นค่านิยมที่สำคัญที่สุด ทำให้บุคคล ได้พัฒนาและเจริญขึ้นได้ (วัชรวิ สุวรรณ. 2525 : 7) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2523 : 17-18) กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีคุณภาพนั้นจะประกอบด้วยคุณสมบัติดังนี้

1. ความรับผิดชอบ หมายถึง การพยายามปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ พยายามปรับปรุงงานและวิธีปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น
2. ความสม่ำเสมอ หมายถึง การมีความรู้ ได้รับการฝึกอบรมจนมีความรู้ความชำนาญ
3. ความมั่นคงในตนเอง สามารถประกอบการงาน หรือปฏิบัติหน้าที่ของตนได้เต็มที่ ความรู้ความสามารถและตามระเบียบแบบแผน

4. การพึ่งตนเอง คือ รู้จักตนเอง พิจารณาตนเอง แล้วใช้ความรู้ความสามารถ ของตนเองเสียก่อน แล้วจึงค่อยขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นไม่เป็นคนคอยพึ่งคนอื่นอยู่ร่ำไป

5. ความซื่อสัตย์ เทียงตรง ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน ตามหลักวิชาการ ไม่อคติ ทำให้เป็นที่เชื่อถือของคนทั่วไป

ในการศึกษาครั้งนี้ได้เลือกศึกษาเฉพาะค่านิยมพื้นฐานของรัฐบาลเพียง 5 ประการ คือ

- 1) การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
- 2) การประหยัดและออม
- 3) การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
- 4) การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา
- 5) การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ทั้งนี้ เพราะค่านิยมดังกล่าวจะช่วยให้บุคคลได้พัฒนาตนเองเพื่อให้

เป็นผู้มีคุณภาพสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง บรรลุผลตามเป้าหมาย อันจะทำให้ประเทศชาติเกิดการพัฒนาและมีความมั่นคงต่อไป

แนวทางการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

สำหรับแนวทางการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการนั้น สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้ประกาศ ณ วันที่ 17 มีนาคม 2525 เรื่อง "แนวทางการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน" เห็นสมควรวางแนวทางการปฏิบัติไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2525 : 270)

1. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
 - 1.1 ศึกษาหาความรู้อยู่เป็นเนืองนิจ
 - 1.2 ฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถและความชำนาญ
 - 1.3 ใช้ความรู้ความสามารถของตนเองให้เต็มที่ ก่อนที่จะขอความช่วยเหลือ
 - 1.4 มีความเข้มแข็ง อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหาทั้งปวง
 - 1.5 ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 - 1.6 คิดชอบ ทำชอบ และแก้ปัญหาได้
 - 1.7 ขวนขวายประกอบอาชีพสุจริตไม่เลิ่กงาน
 - 1.8 รับผิดชอบต่อตนเอง ต่อส่วนรวม ต่อหน้าที่และการกระทำ
 - 1.9 ปฏิบัติงานให้สำเร็จเรียบร้อย
2. การประหยัดและออม
 - 2.1 มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย
 - 2.2 มีความพอดีในการบริโภคและเว้นการฟุ้งเฟ้อที่เกินความสามารถ
 - 2.3 ใช้ทรัพยากรและเวลาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด
 - 2.4 คำนึงถึงฐานะและเศรษฐกิจ คิดก่อนจ่าย ใช้เท่าที่จำเป็น
 - 2.5 ไม่ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายฟุ่มเฟือย หรือตระหนี่ถี่เหนียวเกินไป
 - 2.6 จัดงานและพิธีต่าง ๆ โดยใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น

จากผู้อื่น

- 2.7 เพิ่มพูนทรัพย์ด้านการเก็บและนำไปทำให้เกิดประโยชน์
- 2.8 รู้จักใช้ คุแลรักษา และบูรณทรัพย์ทั้งของตนเองและของส่วนรวม
- 2.9 วางแผนการใช้จ่ายให้รอบคอบมีสัดส่วนและออมไว้บ้างตามสมควร
3. การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
 - 3.1 รักษาความสะอาดของบ้านเมือง ที่อยู่อาศัย และสาธารณสถาน
 - 3.2 ช่วยกันรักษาและไม่ทำลายสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม
 - 3.3 รู้จักสิทธิและหน้าที่ และละเว้นการใช้สิทธิ
 - 3.4 รับบริการและให้บริการตามลำดับก่อนหลัง
 - 3.5 สนับสนุนและส่งเสริมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย
 - 3.6 ไม่แก้ปัญหาคอด้วยวิธีรุนแรงหรือไม่ชอบด้วยระเบียบวินัยและกฎหมาย
 - 3.7 มีมารยาทในการจับจ่ายพาหนะ ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร และช่วยคุแลรักษา

ทางสัญจรไปมา

และกฎหมาย

- 3.8 ทำหน้าที่พลเมืองดีโดยแจ้งต่อเจ้าหน้าที่เมื่อรู้เห็นการกระทำผิดระเบียบวินัย
- 3.9 รับผิดชอบและปฏิบัติตามระเบียบวินัยและกฎหมายในฐานะเจ้าหน้าที่
4. การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา
 - 4.1 ไม่เบียดเบียนประทุษร้ายต่อคนและสัตว์
 - 4.2 มีเมตตากรุณา
 - 4.3 ไม่เห็นแก่ได้ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่า

ประโยชน์ส่วนตัว

- 4.4 ไม่พุดปด ไม่ยุยงให้แตกร้าง ไม่พุดคำหยาบ ไม่พุดเหลวไหล
- 4.5 มีความประพฤติดีในความสัมพันธ์ทางครอบครัวและทางเพศ
- 4.6 เว้นสิ่งเสพติด มีสติสัมปชัญญะ
- 4.7 มีความละเอียดและความเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว
- 4.8 มีความอดทน อดกลั้น
- 4.9 มีความกตัญญูกตเวที
- 4.10 มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่น้อราษฎ์บังหลวง
- 4.11 ละชั่ว ประพฤติดี ทำจิตใจให้ผ่องใส

4.12 เชื้อกัญแห่งกรรม เช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

5. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

5.1 สถาบันชาติ

5.1.1 ศึกษาให้เข้าใจประวัติและการดำรงอยู่ของชาติ

5.1.2 สอดส่องป้องกันภัย และแก้ไขความเสียหายที่จะกระทบกระเทือน

ความมั่นคงของชาติ

5.1.3 ป้องกันและรักษาผลประโยชน์ของชาติ

5.1.4 ส่งเสริมและรักษาเกียรติของชาติ ภาควมใจในความเป็นไทยและ

นิยมไทย

5.1.5 สร้างเสริมความสามัคคีของคนในชาติ

5.1.6 เสียสละประโยชน์สุขส่วนตนและแม่ชีวิคเพื่อประเทศชาติ

5.1.7 ปฏิบัติหน้าที่ของพลเมืองดี โดยการรับราชการทหาร ประกอบอาชีพ

สุจริต และเสียภาษีอากรเพื่อพัฒนาประเทศ

5.1.8 ยกย่องให้เกียรติผู้ที่ทำหน้าที่ป้องกันและเสียสละเพื่อประเทศชาติ

5.1.9 ปฏิบัติตามคติพจน์ที่ว่า "การรักษาวัฒนธรรม คือ การรักษาชาติ"

5.2 สถาบันศาสนา

5.2.1 ศึกษาศาสนาให้มีความรู้ความเข้าใจอันถูกต้อง

5.2.2 ปลุกความเชื่อเลื่อมใสในศาสนาด้วยปัญญา

5.2.3 ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาในชีวิตประจำวัน

5.2.4 สอดส่องป้องกันภัยและแก้ไขความเสียหายที่กระทบกระเทือน

ความมั่นคงของสถาบันศาสนา

5.2.5 ช่วยส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนา

5.2.6 ไม่ทำลายปูชนียสถาน ปูชนียวัตถุ และศิลปกรรมทางศาสนา

5.2.7 เผยแพร่ความรู้ และการปฏิบัติตามหลักศาสนา

5.2.8 เคารพเทิดทูนศาสนา และไม่กระทำการใด ๆ ในทางดูหมิ่น

5.2.9 สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้นับถือศาสนาต่าง ๆ

5.3 สถาบันพระมหากษัตริย์

5.3.1 ศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์

- 5.3.2 รักษาและส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- 5.3.3 สอดส่องป้องกันภัย และแก้ไขความเสียหายที่กระทบกระเทือนความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์
- 5.3.4 แสดงความจงรักภักดี เทิดทูนพระเกียรติ และเผยแพร่พระราชกรณียกิจ
- 5.3.5 ร่วมกันประกอบความดีเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล โดยเฉพาะในวันสำคัญที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์

สรุปได้ว่าค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ เป็นค่านิยมที่ยอมรับ และถือปฏิบัติว่าเป็นสิ่งดีงามที่คนไทยควรยึดถือปฏิบัติ เพื่อความเจริญแก่ตนเองและประเทศชาติ เป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการชีวิตของบุคคลและประเทศชาติโดยส่วนรวม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยที่มีผู้ทำเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานมีดังนี้

ขงยุทธ วาสนบุญมา (2529 : 106 - 114) ได้ศึกษาค่านิยมพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยในภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2528 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน 387 คน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2528 ของมหาวิทยาลัยในภาคใต้ มีค่านิยมพื้นฐานอยู่ในระดับที่พึงประสงค์

สรารุณี คูวินันท์ (2529 : 53) ได้ศึกษาถึงตัวแปรที่จำแนกกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัด และออมต่างกัน พบว่า การอบรมสั่งสอนของผู้ปกครองมีผลทำให้ค่านิยมของนักเรียนแตกต่างกัน

วันชัย มีกลาง (2530 : 120) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจ การปฏิบัติตามและการได้รับการถ่ายทอดทางพุทธศาสนา พบว่านิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดทางพุทธศาสนาจากบิดามารดาแตกต่างกัน มีเจตคติการปฏิบัติตามหลักคำสอนในพุทธศาสนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่าปริมาณการได้รับการถ่ายทอดค่านิยมมีอิทธิพล ทำให้ค่านิยมของนักเรียนแตกต่างกันไปด้วย

สุธี เสถียรยานนท์ (2530 : 85) ได้ศึกษาค่านิยมทางสุขภาพของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีค่านิยมทางสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุมีผล มีค่านิยมและสุขภาพสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย

พันคำ มิโพนทอง (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของครูผู้ปกครองและนักเรียนชั้นประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่านักเรียนเพศหญิงมีค่านิยมด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร เคารพกฎหมายสูงกว่าเพศชาย นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดค่านิยมพื้นฐานทั้ง 5 ประการจากครู ผู้ปกครอง และมีสภาพเศรษฐกิจครอบครัวต่ำก็จะมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการต่อ นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการต่ำ นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดค่านิยมพื้นฐานจากครูและการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐานด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายแตกต่างกัน นักเรียนและครูมีค่านิยมพื้นฐานด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ การมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมทางศาสนาในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มยุรี เจริญทรัพย์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากร ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมีความคิดเห็นต่อค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์สูงและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่าค่านิยมทั้ง 4 ด้านอยู่ในเกณฑ์สูงเช่นเดียวกัน เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จำแนกตามตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษา ปรากฏผลดังนี้ บุคลากรที่มีตำแหน่งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นต่อค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในตำแหน่งแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 บุคลากรที่มีอายุ วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 และ .05 ตามลำดับค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่มีลำดับความสำคัญสูงสุด คือ ค่านิยมด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ส่วนค่านิยมที่มีความสำคัญน้อยที่สุด คือ ค่านิยมด้านการประหยัดและออม

สมพงษ์ พานิชสกุล (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค่านิยมในการพึ่งตนเองของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรีตามองค์ประกอบสามด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านการทำงานร่วมกัน และเพื่อเปรียบเทียบค่านิยมในการพึ่งตนเองของนักศึกษา-

ผู้ใหญ่ ซึ่งจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาพแวดล้อมทางครอบครัว และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักศึกษาผู้ใหญ่จำนวน 297 คน จากโรงเรียน ในจังหวัดนนทบุรี 3 โรงเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการศึกษา วิจัยพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาโดยส่วนรวม และจำแนกตามองค์ประกอบที่ส่งผล ต่อระดับค่านิยมทั้งสามด้าน มีค่านิยมในการพึ่งตนเองอยู่ในระดับปานกลาง

วิฑูรย์ บัวปลั่ง (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐาน เรื่องความรักชาติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ หาโดยใช้การทดสอบค่า t มีค่าตั้งแต่ 3.1545 ถึง 14.4497 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละด้านหาโดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟามีค่าตั้งแต่ 0.8361 ถึง 0.8947 และค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.9421 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดยวิธีกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว พบว่ามีค่าความเที่ยงตรง เชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในระหว่างคะแนน ของแบบทดสอบแต่ละข้อกับคะแนนรวมของแบบทดสอบทั้งฉบับยกเว้นตัวมันเองพบว่ามีเพียง ข้อเดียวที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกนั้นมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หรือ .05 ทุกข้อ แบบทดสอบทั้งสามด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในแต่ละด้านอยู่ระหว่าง 0.6079 ถึง 0.7101 และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบแต่ละด้านกับทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.8450 ถึง 0.8964 ซึ่งสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เกษม เกษมนุกิจกุล (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค่านิยมจุดหมายปลายทางและ ค่านิยมวิธีปฏิบัติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษา ภูมิหลังทาง ครอบครัว และการถ่ายทอดค่านิยมที่แตกต่างกัน ผลวิจัยพบว่า นักเรียนให้ความสำคัญแก่ค่านิยม จุดหมายปลายทางเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ค่านิยม "ความสงบสุขทางใจ" : "การมีชีวิตที่สบาย หอสมควร" : "ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติ" : "ความสงบสุขในสังคม" : "ความภูมิใจในตนเอง" : "ความสำเร็จในชีวิต" : "ความมั่งมีในเงินทองและวัตถุ" และ "การได้รับการยกย่องในสังคม"

วุฒิพงษ์ ทองก้อน (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยม พื้นฐาน 5 ประการสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดหมาย เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบทดสอบฉบับนี้วัดค่านิยม 5 ประการ คือ การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ การประหยัดและออม การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย การปฏิบัติตามคุณธรรมทางศาสนา และความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,374 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน วิธีการศึกษาได้ทำการทดสอบ 3 ครั้ง โดยทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อ เพื่อคัดเลือกและปรับปรุงข้อสอบ การทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก เพื่อพิจารณาคัดเลือกข้อสอบหาค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรง การทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรง และสร้างเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ ผลการศึกษาพบว่าได้แบบทดสอบ จำนวน 60 ข้อ ที่มีคุณภาพด้านค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบหาโดยวิธีการทดสอบค่า t พบว่ามีค่าตั้งแต่ 4.34 ถึง 17.39 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัสฟลา มีค่าตั้งแต่ 0.9221 ถึง 0.9464 และรวมทั้งฉบับมีค่า 0.9838 ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพของแบบทดสอบหาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้ จากการประเมินโดยกลุ่มเพื่อน พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.4050 ถึง 0.5704 ซึ่งค่าความเที่ยงตรงเชิงสภาพทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดยวิธีเทคนิคกลุ่มรู้ชัดอยู่แล้ว พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 2.01 ถึง 3.03 ซึ่งค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

ประภาศรี กรโกวิท (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประเภทบุคลากรประจำการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษา บุคลากรประจำการมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการอยู่ในระดับมากทุกด้าน

งานวิจัยในต่างประเทศ

มีผู้ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ มีดังนี้

วอทโต (Votto, 1984 : 375-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบค่านิยมกับลักษณะของสมาชิก คณะกรรมการโรงเรียนและผู้บริหาร โรงเรียนที่เลือกเป็นแล้วในรัฐนิวเจอร์ซี

(A Comparison of Values and Selected Characteristics of School Board Members and Superintendents in the State of New Jersey) ได้ศึกษาจากเขต โรงเรียน 75 เขต

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง มีผู้บริหาร 66 คน สมาชิกคณะกรรมการ โรงเรียน จำนวน 71 คน โดยมี

จุดมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนระหว่างคณะกรรมการ โรงเรียนกับผู้บริหาร โรงเรียนในค่านิยม

6 ประการ ดังนี้ คือ ด้านทฤษฎี ด้านเศรษฐกิจ ด้านสุนทรียะ ด้านสังคม ด้านการเมือง และด้านศาสนา ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่านิยมทางด้านสังคมและการเมือง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 2. ผู้บริหาร มีค่านิยมด้านการเมืองอยู่ในระดับสูง ส่วนสมาชิก คณะกรรมการโรงเรียน มีค่านิยมทางด้านทฤษฎีอยู่ในระดับสูง
 3. ค่านิยมทางด้านศาสนา ทั้งผู้บริหารและสมาชิกคณะกรรมการ โรงเรียนอยู่ในระดับที่ต่ำ
 4. สัมพันธ์ระหว่างตัวแปร อายุ การศึกษา ประสบการณ์ ขนาดของโรงเรียน และค่านิยมด้านการเมืองและสังคมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 5. ค่านิยมด้านทฤษฎีและเศรษฐกิจ ตลอดจนการศึกษามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- คลาส (Klass. 1984 : 405) ได้ศึกษาอิทธิพลของครอบครัวต่อค่านิยมของเด็ก ซึ่งพบว่า ค่านิยมของนักเรียนจะได้รับการถ่ายทอดจากครอบครัว โดยผ่านทางกรอบมโนทัศน์
- รอธสไตน์ (Rothstein. 1984 : 469) ศึกษาอิทธิพลของบิดามารดาต่อค่านิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 พบว่า บิดามารดามีอิทธิพลต่อค่านิยมของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะเรื่องความคาดหวังของบิดามารดาต่อนักเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

1. บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน
2. บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน
3. บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน
4. บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน

5. บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล วิธีการสร้างและลักษณะของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้บุคลากรของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ในปีงบประมาณ 2540 มีบุคลากรรวมจำนวนทั้งสิ้น 69 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ และหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ จำนวน 14 คน
2. เจ้าหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่ปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 55 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบมี 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)
- ตอนที่ 2 แบบวัดค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แบ่งเป็น 5 ด้าน ด้านละ 6 ข้อ รวม 30 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ตัวเลือก ให้ผู้ตอบได้เลือกตอบ
- ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

2. นำหนังสือไปติดต่อบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยลงมือเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจนครบจำนวนที่ต้องการได้แบบวัดกลับคืนมาจำนวน 69 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ทำเสร็จรวม 69 ฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
2. ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลหลายแบบ ได้แก่ การใช้สถิติค่าร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. สำหรับการหาค่าดัชนีพื้นฐาน 5 ประการ ในการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย \bar{X} โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้คือ

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
4. การเปรียบเทียบค่าดัชนีพื้นฐาน 5 ประการของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการมีความแตกต่างกันในด้าน
 - 4.1 เพศ
 - 4.2 อายุ
 - 4.3 สถานภาพสมรส
 - 4.4 วุฒิการศึกษา
 - 4.5 ตำแหน่ง
 เพื่อทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ วิเคราะห์โดยใช้ค่าคะแนนซี (Z - test)

5. สำหรับการเปรียบเทียบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของบุคลากรที่มีอายุต่างกัน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หรือเอฟ (F - test) และถ้าพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีทดสอบเชฟเฟ (Scheffe's test) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังต่อไปนี้ คือ

1. คะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์วัฒน์. 2534 : 41)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูล

2. การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ,

2528 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่ใช้ Z-test
(ส่วน สายยศ และอังศนา สายยศ. 2528 : 86)

$$Z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ Z	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน z-distribution
\bar{X}_1	เป็น	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
\bar{X}_2	เป็น	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
S_1^2	เป็น	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
S_2^2	เป็น	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
n_1	เป็น	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
n_2	เป็น	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

4. ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวประกอบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร F-test (ส่วน สายยศ และอังศนา สายยศ. 2528 : 95)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F
MS_B	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
MS_W	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

5. ใช้วิธี Scheffe's Test ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

(ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 119)

$$S = \sqrt{(K-1)F(\alpha; df_1, df_2)} \sqrt{MSE \left[\sum_{(j=1)}^k \frac{(C_j)^2}{n_j} \right]}$$

เมื่อกำหนดให้ S แทน ค่าวิกฤตของ scheffe'

K แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบกัน

($\alpha; df_1, df_2$) แทน เปิดค่า F ในตารางการแจกแจงค่า F ที่ α มีค่า .05 หรือที่ .01 และ df_1 คือ df_α ถ้าเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว หรือ df_c หรือ df_R ถ้าเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทิศทางในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน ส่วน df_2 คือ df_w หรือ df_E ค่าใดค่าหนึ่งนั่นเอง

MSE แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน

C_j แทน สัมประสิทธิ์ contrast ซึ่งจะมีค่าเป็น 1, -+1, 1, -1...

n_j แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

6. สูตรที่ใช้หาความเชื่อมั่น

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อสอบของแบบสอบถาม

S_i^2 แทน ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย และเพื่อความสะดวกในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนบุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
S	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
z	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา z - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F - distribution
ss	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
df	แทน	ขั้นความเป็นอิสระ (Degree of freedom)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ด้านค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีความแตกต่างกันในด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส วุฒิกการศึกษา และตำแหน่ง การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม ใช้ในการทดสอบค่าคะแนนซี (Z-test) และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีหนึ่งตัวประกอบ (One-way Analysis of Variance) หรือ F-test

ตอนที่ 1 คำนวณข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา
ตำแหน่ง นำเสนอตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	26	37.70
	หญิง	43	62.30
2	อายุ		
	20 - 30 ปี	6	8.70
	31 - 40 ปี	28	40.60
	41 ปีขึ้นไป	35	50.70
3	สถานภาพสมรส		
	โสด	14	20.30
	สมรส	55	79.70
4	วุฒิการศึกษา		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	10.10
	ปริญญาตรีขึ้นไป	62	89.90
5	ตำแหน่ง		
	ผู้บริหาร	14	20.30
	เจ้าหน้าที่	55	79.70

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 69 คน เป็นชาย จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70 เป็นหญิง 43 คน คิดเป็นร้อยละ 62.30 มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60 อายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 50.70 มีสถานภาพสมรส ที่สมรสแล้วมีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 79.70

ยังไม่สมรสมีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 มีวุฒิทางการศึกษาคือต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10.10 วุฒิปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 89.90 ตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 เจ้าหน้าที่จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 79.70

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสมุทรปราการ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของบุคลากรสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยรวมและ
รายด้าน

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการพึ่งตนเองขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ	4.64	0.40	มากที่สุด
2. ด้านการประหยัดและออม	4.37	0.47	มาก
3. ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	4.31	0.49	มาก
4. ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา	4.32	0.49	มาก
5. ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.35	0.47	มาก
รวม	4.40	0.38	มาก

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า บุคลากรของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สมุทรปราการมีการปฏิบัติงานตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.40$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความ
รับผิดชอบ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) นอกนั้นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.31 - 4.37$)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของบุคลากร สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการ
พึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
<u>การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ</u>			
1. เมื่อท่านได้รับมอบหมายงาน ท่านจะศึกษางานนั้นให้ เข้าใจและตั้งใจทำให้ดีที่สุด	4.77	0.52	มากที่สุด
2. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ท่านมักจะแก้ปัญหาด้วยตนเอง ก่อนที่จะขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น	4.64	0.64	มากที่สุด
3. ท่านตั้งใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อที่จะสามารถ พึ่งตนเองได้	4.51	0.63	มากที่สุด
4. เมื่อท่านทำงานเสร็จก่อนกำหนด ท่านมักจะส่งงานโดย ไม่รอให้ถึงเวลาที่กำหนด	4.64	0.64	มากที่สุด
5. เมื่อรับงานมาทำ ท่านตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะทำให้เสร็จ ทันเวลา	4.73	0.51	มากที่สุด
6. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นท่านจะไม่ทอดทิ้งแต่จะแก้ปัญหา ไปทีละขั้นตอนจนถึงขั้นสุดท้าย	4.56	0.58	มากที่สุด
รวม	4.64	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า บุคลากรของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สมุทรปราการ มีการปฏิบัติงานด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.51 - 4.77$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือข้อที่ว่า “เมื่อท่านได้รับมอบหมายงาน ท่านจะ
ศึกษางานนั้นให้เข้าใจ และตั้งใจทำงานให้ดีที่สุด” ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมาคือข้อที่ว่า “เมื่อรับงาน
มาทำ ท่านตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะทำให้เสร็จทันเวลา” ($\bar{X} = 4.73$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของบุคลากรสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการ
ประหยัดและออม

ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
การประหยัดและออม			
7. เมื่อท่านพบของที่ถูกลใจ ท่านจะพิจารณาอย่างรอบคอบ ก่อนที่จะซื้อ	4.22	0.80	มาก
8. ท่านบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยงานให้มีสภาพดี อยู่เสมอ	4.33	0.61	มาก
9. ท่านใช้จ่ายเงินแต่ละเดือนให้พอกับรายได้ที่มีอยู่ และ เหลือเก็บพอสมควรเสมอ	3.99	0.88	มาก
10. ท่านเลือกรับประทานอาหารที่มีคามฤดูกาล ซึ่งนอกจาก มีรสชาติอร่อยแล้ว ยังช่วยให้ประหยัดด้วย	4.35	0.80	มาก
11. ท่านปิดไฟฟ้าและเครื่องมืออำนวยความสะดวกอื่น ๆ เมื่อเลิกจากการทำงานแล้ว	4.58	0.60	มากที่สุด
12. เมื่อท่านพบน้ำและไฟฟ้าเปิดทิ้งไว้ ท่านจะปิดให้ ทุกครั้ง	4.77	0.49	มากที่สุด
รวม	4.37	0.47	มาก

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า บุคลากรของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สมุทรปราการมีการปฏิบัติงานด้านการประหยัดและออมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ว่า “เมื่อท่านพบน้ำและไฟฟ้าเปิดทิ้งไว้ ท่านจะปิดให้ทุกครั้ง”
($\bar{X} = 4.77$) และข้อที่ว่า “ท่านปิดไฟฟ้า และเครื่องมืออำนวยความสะดวกอื่น ๆ เมื่อเลิกจาก
การทำงานแล้ว” ($\bar{X} = 4.58$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.99 - 4.35$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของบุคลากร สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการมี
ระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย			
13. ท่านจัดทำแผนกำหนดแนวทางการทำงานของตนเอง	4.22	0.70	มาก
14. ไม่ว่าท่านจะอยู่ในสถานที่ใด ท่านจะทำตามกฎระเบียบ ของสถานที่นั้น	4.48	0.61	มาก
15. ท่านจะทิ้งสิ่งของที่ท่านไม่ใช้ลงในที่ที่มีสิ่งของรองรับ เท่านั้น	4.62	0.62	มากที่สุด
16. ทุกครั้งที่มีการนัดหมายกับผู้อื่น ท่านจะมาตรงเวลา เสมอ	4.45	0.68	มาก
17. ท่านทำงานตามปฏิทินงานโดยเคร่งครัด	4.28	0.73	มาก
18. ถ้าท่านต้องการข้ามถนน ท่านต้องรอไฟสัญญาณเสมอ แม้ว่าถนนจะว่างไม่มีรถก็ตาม	3.80	0.96	มาก
รวม	4.31	0.49	มาก

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สมุทรปราการมีการปฏิบัติงานด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ว่า “ท่านจะทิ้งสิ่งของที่ท่านไม่ใช้ลงในที่ที่มี
สิ่งของรองรับเท่านั้น” ($\bar{X} = 4.62$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 3.80 - 4.48$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของบุคลากร สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการปฏิบัติ
ตามหลักคุณธรรมของศาสนา

ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา			
19. ท่านทำงานด้วยความมานะ อุตุน โดยหวังว่า สักวันหนึ่งคงจะได้ดีในหน้าที่การงาน	4.41	0.83	มาก
20. เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน ท่านพยายามแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นด้วยใจเป็นธรรม	4.52	0.56	มากที่สุด
21. ท่านปฏิบัติศาสนกิจทุกวันเพื่อทำให้จิตใจเข้มแข็ง เบิกบาน และมีความสุข	3.68	0.85	มาก
22. ท่านหลีกเลี่ยงการพนันเสมอ เนื่องจากเห็นว่าเป็น อบายมุข	4.10	0.89	มาก
23. เมื่อบิดามารดาเจ็บป่วยท่านจะดูแลรักษาท่านอย่าง เต็มความสามารถเสมอ	4.75	0.53	มากที่สุด
24. ท่านจะไม่ประกอบอาชีพที่ทางศาสนาห้าม เพราะจะ ทำให้เดือดร้อนแก่ท่านและผู้อื่น	4.44	0.90	มาก
รวม	4.32	0.49	มาก

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สมุทรปราการ มีการปฏิบัติงานด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ว่า “เมื่อบิดามารดาเจ็บป่วยท่านจะดูแลรักษาท่าน
อย่างเต็มความสามารถ” ($\bar{X} = 4.75$) และข้อที่ว่า “เมื่อเกิดปัญหาในการทำงานท่านพยายามแก้ไข
ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยใจเป็นธรรม” ($\bar{X} = 4.52$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นมีค่าเฉลี่ย
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68 - 4.44$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของบุคลากร สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการมี
ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์			
25. เมื่อได้ยินเพลงชาติทุกครั้ง ท่านจะยืนตรงเพื่อทำความเคารพ	4.42	0.72	มาก
26. ท่านยืนทำความเคารพเพลงสรรเสริญพระบารมีเสมอ เพราะถือเป็นหน้าที่ที่ประชาชนต้องกระทำเพื่อแสดงความจงรักภักดี	4.55	0.70	มากที่สุด
27. งานเฉลิมฉลอง 50 ปี ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองราชย์ ท่านได้ให้ความร่วมมือกับสถานที่ราชการจัดกิจกรรมเพื่อแสดงความจงรักภักดีอย่างเต็มที่	4.44	0.68	มาก
28. ท่านรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ โดยกระทำตนเป็นต้นแบบที่ดีงามแก่เพื่อน ๆ ทั้งทางด้านวาจาและกิริยามารยาทเสมอ	4.12	0.74	มาก
29. เมื่อท่านไปเยี่ยมชมศิลปะและโบราณวัตถุ ท่านไม่ขีดเขียนหรือทำการสิ่งใด ๆ ให้เกิดความเสียหาย	4.83	0.45	มากที่สุด
30. ท่านไปร่วมพิธีในวันสำคัญทางศาสนาเสมอ	3.73	0.82	มาก
รวม	4.35	0.47	มาก

แสดงให้เห็นว่าบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ มีการปฏิบัติงานด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ว่า “เมื่อท่านไปเยี่ยมชมศิลปะ และโบราณวัตถุ ท่านไม่ขีดเขียน หรือทำการสิ่งใด ๆ ให้เกิดความเสียหาย ($\bar{X} = 4.83$) และข้อที่ว่า “ท่านยืนทำความเคารพเพลงสรรเสริญพระบารมีเสมอ เพราะถือเป็นหน้าที่ที่ประชาชนต้องกระทำ เพื่อแสดงความจงรักภักดี ($\bar{X} = 4.55$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73 - 4.44$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
ของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

การทดสอบสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า บุคลากร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สมุทรปราการที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้าน
แตกต่างกัน

ตาราง 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
ของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้าน
จำแนกตามเพศ

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	เพศหญิง		เพศชาย		Z
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความ รับผิดชอบ	4.62	0.40	4.66	0.39	0.37
2. ด้านการประหยัดและออม	4.40	0.43	4.33	0.54	0.50
3. ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	4.28	0.50	4.36	0.47	0.70
4. ด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา	4.29	0.45	4.35	0.55	0.45
5. ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.26	0.45	4.48	0.48	1.86
รวม	4.37	0.37	4.44	0.39	0.70

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สมุทรปราการที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับ
การปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 บุคลากรของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกัน ดังตาราง 9

ตาราง 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	อายุของบุคลากร					
	20 - 30 ปี		31 - 40 ปี		41 ปีขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ	4.61	0.22	4.63	0.45	4.65	0.38
2. ด้านการประหยัดและออม	4.12	0.50	4.46	0.47	4.29	0.47
3. ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	4.33	0.54	4.33	0.46	4.28	0.50
4. ด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา	4.44	0.43	4.21	0.58	4.37	0.40
5. ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.16	0.35	4.31	0.58	4.40	0.38
รวม	4.39	0.34	4.39	0.44	4.40	0.38

จากตาราง 9 แสดงว่าบุคลากรที่มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี ,31 - 40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 4.39, 4.39, 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ บุคลากรที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่าอีก 2 กลุ่ม ($\bar{X} = 4.65$) ด้านการประหยัดและออม บุคลากรที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่าอีก 2 กลุ่ม ($\bar{X} = 4.46$) ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย บุคลากรที่มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี และ 31 - 40 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.33, 4.33$) ด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา บุคลากรที่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่า 2 กลุ่ม ($\bar{X} = 4.44$) ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ บุคลากรที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่า 2 กลุ่ม ($\bar{X} = 4.40$)

ตาราง 10 เปรียบเทียบความแปรปรวนและความแตกต่างของคะแนน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการโดยรวมและรายด้าน ด้านอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.0090	0.0045	0.0278
ภายในกลุ่ม	66	10.6553	0.1614	
รวม	68	10.6643	0.1659	0.0278
ด้านการประหยัดและออม				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.4269	0.2135	0.9446
ภายในกลุ่ม	66	14.9145	0.2260	
รวม	68	15.3414	0.4395	0.9446
ด้านกรมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.0316	0.0158	0.0648
ภายในกลุ่ม	66	16.1141	0.2442	
รวม	68	16.1457	0.2600	0.0648
ด้านการปฏิบัติหลักคุณธรรมของศาสนา				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.5155	0.2577	1.0901
ภายในกลุ่ม	66	15.6037	0.2364	
รวม	68	16.1192	0.4941	1.0901
ด้านกรมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.3510	0.1755	0.7869
ภายในกลุ่ม	66	14.7222	0.2231	
รวม	68	15.0732	0.3986	0.7869
รวมทุกด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.0030	0.0015	0.0102
ภายในกลุ่ม	66	9.6568	0.1463	
รวม	68	9.6598	0.1478	0.0102

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สมุทรปราการที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับ
การปฏิบัติงานทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทดสอบสมมติฐานข้อ 3 ที่กล่าวว่า บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน ดังตาราง 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการโดยรวม และรายด้าน จำแนกตามสถานภาพการสมรส

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	โสด		สมรส		Z
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ	4.65	0.41	4.71	0.39	1.17
2. ด้านการประหยัดและออม	4.32	0.62	4.38	0.44	-0.36
3. ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	4.34	0.48	4.30	0.49	0.33
4. ด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา	4.09	0.70	4.37	0.39	-1.37
5. ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.12	0.64	4.40	0.40	-1.58
รวม	4.32	0.49	4.44	0.34	-0.62

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้ง โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทดสอบสมมติฐานข้อ 4 ที่กล่าวว่าบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน ดังตาราง 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีขึ้นไป		Z
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ	4.66	0.44	4.36	0.39	0.19
2. ด้านการประหยัดและออม	4.50	0.51	4.36	0.47	0.70
3. ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	4.28	0.57	4.31	0.48	-0.11
4. ด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา	4.28	0.43	4.32	0.49	-0.20
5. ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.36	0.43	4.34	0.48	-0.07
รวม	4.42	0.44	4.39	0.37	-0.15

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้ง โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 ที่กล่าวว่า บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสมุทรปราการที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้อง
กับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ดังตาราง 12

ตาราง 13 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
ของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้าน
จำแนกตามตำแหน่ง

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	ผู้บริหาร		เจ้าหน้าที่		Z
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีควม รับผิดชอบ	4.63	0.42	4.64	0.39	-0.07
2. ด้านการประหยัดและออม	4.26	0.48	4.40	0.47	-0.96
3. ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	4.27	0.50	4.31	0.49	-0.28
4. ด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา	4.26	0.68	4.33	0.43	-0.36
5. ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.26	0.52	4.37	0.46	-0.69
รวม	4.34	0.41	4.41	0.37	-0.60

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด -
สมุทรปราการที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้อง
กับการปฏิบัติงานทั้ง โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 ลำดับความสำคัญของความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

ลำดับที่	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	\bar{X}	S.D.	ลำดับความสำคัญ
1.	การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ	4.64	0.40	1
2.	ด้านการประหยัดและออม	4.37	0.47	2
3.	ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	4.31	0.49	5
4.	ด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา	4.32	0.49	4
5.	ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.35	0.47	3

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ค่านิยมด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมาได้แก่ ค่านิยมด้านการประหยัดและออม ($\bar{X} = 4.37$) อันดับที่สามได้แก่ ค่านิยมด้านการรักษา ศาสน์ กษัตริย์ ($\bar{X} = 4.35$) อันดับที่สี่ ได้แก่ ค่านิยมด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา ($\bar{X} = 4.32$) อันดับที่ห้า ได้แก่ ค่านิยมด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ($\bar{X} = 4.31$)

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเป็นหน่วยงานบริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่จัดการศึกษาระดับ ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตจังหวัด ทั้งในระบบโรงเรียนและ ประสานร่วมจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน การบริหารงานนั้นประกอบด้วยผู้อำนวยการ - การประถมศึกษาจังหวัด มีฐานะเป็นหัวหน้าสำนักงาน ดำรงตำแหน่งสูงสุดในการบริหารงาน และ ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาทุกฝ่าย เพื่อที่จะให้การดำเนินงานเป็นไปด้วย ความเรียบร้อย บรรลุตามจุดประสงค์ของหน่วยงาน แต่การดำเนินงานจะเสร็จลุล่วงไปด้วยดี และ บรรลุเป้าหมายได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นบุคลากรของสำนักงาน - การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จะต้องมีค่านิยมที่ถูกต้องและสอดคล้องกับการปฏิบัติภาระ หน้าที่การงาน ดังนั้น ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการกับการปฏิบัติงาน จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ต่อการปฏิบัติงานเพื่อที่จะให้งานเกิดสัมฤทธิ์ผล การได้ทราบว่ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ กับการ ปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการย่อมเป็นข้อมูลที่สำคัญ ในการที่จะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงาน - การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการให้เหมาะสมต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการทั้ง 5 ด้าน คือ
 - 1.1 การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
 - 1.2 การประหยัดและออม
 - 1.3 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
 - 1.4 การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา
 - 1.5 ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพการสมรส วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง

3. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับลำดับความสำคัญของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ หัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ในปีงบประมาณ 2540 มีจำนวน 69 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ และหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ จำนวน 14 คน
2. กลุ่มเจ้าหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่ปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 55 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรอิสระที่ศึกษาได้แก่ สถานภาพของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ แบ่งออกเป็น เพศ อายุ สถานภาพการสมรส วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

- 1) การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ
- 2) การประหยัด และออม
- 3) การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
- 4) การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา
- 5) ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ มี 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส วุฒิการศึกษา และตำแหน่งข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ด้านละ 6 ข้อ รวม 30 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ตัวเลือก ให้ผู้ตอบได้เลือกตอบ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

วิธีการสร้างและลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถามวัดค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการมีขั้นตอนในการดำเนินการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาจากตำราเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่ต้องการจะทดสอบในเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ อันได้แก่

- 1.1 การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
- 1.2 ประหยัดและออม
- 1.3 มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
- 1.4 ปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา
- 1.5 การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

2. นำความรู้ที่ได้มาสร้างนิยามปฏิบัติการ

3. สร้างข้อความเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบบ 5 ตัวเลือก อันเป็นการแสดงทัศนะ ความรู้สึก ความคิดเห็นต่อข้อความหรือสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ จากนั้นนำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ซึ่งพบว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น 0.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อออกหนังสือถึงสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ในการขออนุญาตเก็บข้อมูลจากบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

2. นำหนังสือไปติดต่อสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนมา จำนวน 69 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ทำเสร็จแล้วมาตรวจสอบความสมบูรณ์
2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้
 - 2.1 ข้อมูลส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
คำนวณหาค่าร้อยละ
 - 2.2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
 - 2.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่ม โดยใช้ Z - test
 - 2.4 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ใช้ F - test
 - 2.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานใช้การทดสอบค่าซี (Z - distribution) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างนำไปทดสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheff'e ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สรุปดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัว การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากร จำนวน 69 คน เป็นเพศชาย 26 คน (37.70%) และเป็นเพศหญิง 43 คน (62.30%) ตัวแปรด้านอายุ พบว่าบุคลากร 69 คน มีอายุ 20 - 30 ปี 6 คน (8.70%) อายุ 31 - 40 ปี 28 คน (40.60%) และอายุ 41 ปีขึ้นไป 35 คน (50.70%) ตัวแปรด้านสถานภาพทางการสมรส พบว่าบุคลากร 69 คน มีสถานภาพการสมรสแล้ว 55 คน (79.70%) และโสด 14 คน (20.30%) ตัวแปรด้านวุฒิทางการศึกษาพบว่า บุคลากร 69 คน มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี 7 คน (10.10%) วุฒิปริญญาตรีขึ้นไป 62 คน (89.90%) ตัวแปรด้านตำแหน่งพบว่า บุคลากร 69 คน เป็นผู้บริหาร 14 คน (20.30 %) และเจ้าหน้าที่ 55 คน (79.70%)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

มีค่าเฉลี่ยของคะแนนค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.64$) ด้านการประหยัดและออม ($\bar{X} = 4.37$) ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ($\bar{X} = 4.35$) ด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา ($\bar{X} = 4.32$) ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ($\bar{X} = 4.31$)

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานข้อ 1 เปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ ปรากฏว่าบุคลากรเพศชาย และเพศหญิง มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดสอบสมมติฐานข้อ 2 เปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีความแตกต่างกันด้านอายุ ปรากฏว่า บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดสอบสมมติฐานข้อ 3 เปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีความแตกต่างกันด้านสถานภาพการสมรส ปรากฏว่าบุคลากรที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดสอบสมมติฐานข้อ 4 เปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีความแตกต่างกันด้านวุฒิการศึกษา ปรากฏว่าบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดสอบสมมติฐานข้อ 5 เปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีความแตกต่างกันด้านตำแหน่ง ปรากฏว่าบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน จะมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ลำดับความสำคัญของความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ค่านิยมด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

($\bar{X} = 4.64$) รองลงมาได้แก่ ค่านิยมด้านการประหยัดและออม ($\bar{X} = 4.37$) อันดับที่สาม ได้แก่ ค่านิยมด้านการรักษา ศาสน์ กษัตริย์ ($\bar{X} = 4.35$) อันดับที่ได้แก่ ค่านิยมด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา ($\bar{X} = 4.32$) อันดับสุดท้าย ได้แก่ ค่านิยมด้านการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ($\bar{X} = 4.31$)

การอภิปรายผล

การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ประจำปี 2540 พบว่า

1. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการมีระดับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายความว่า มีระดับค่านิยมอยู่ในระดับที่สูง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเป็นผู้ใหญ่ มีอายุมากและมีอาชีพแล้ว จึงน่าจะผ่านกระบวนการถ่ายทอดทางสังคม ซึ่งเป็นกระบวนการที่บุคคลเรียนรู้ระเบียบความคิด ความเชื่อ และค่านิยมของสังคม บุคคลจะเรียนรู้กระบวนการนี้ โดยผ่านตัวแทนของการถ่ายทอดกลุ่มต่าง ๆ อันได้แก่ ครอบครัว สถานศึกษา และกลุ่มอาชีพเป็นต้น (เพ็ญแจ ประจันปัจจนิก, 2533 : 7) และบุคคลที่ผ่านการถ่ายทอดของกระบวนการนี้มาก ก็มักจะเป็นผู้ที่รู้ระเบียบมีความคิดความเชื่อและค่านิยมสอดคล้องกับสิ่งที่สังคมมีอยู่ ดังนั้นจึงน่าที่จะเป็นไปได้ ที่ทำให้บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการกลุ่มนี้มีค่านิยมพื้นฐานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการศึกษา ฟังตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรมีอายุมากขึ้นก็จะได้รับรู้สภาพความเป็นจริงของระบบต่าง ๆ ในสังคมที่ต้องมีการแข่งขัน และฟังตนเองมากขึ้น ดังนั้นค่านิยมจึงเริ่มเปลี่ยนไปเน้นที่ความสำเร็จในชีวิตการทำงาน และไปสู่ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเองในที่สุด ซึ่งทำให้มองเห็นว่าเมื่อบุคคลเป็นผู้ใหญ่ หรือมีอายุมากขึ้น มีค่านิยมที่เน้นประโยชน์ของตนเองมากขึ้น (เกษม เกษมณุกิจกุล, 2534 : 94) และบุคลากรเห็นว่าการปฏิบัติงานการบริการทางการศึกษาให้แก่เยาวชนทำให้เยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้า และความมั่นคง บุคลากรจะต้องยึดถือค่านิยมที่ถูกต้อง และเป็นที่ยอมรับของสังคมเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติ เมื่อรัฐบาลได้กำหนดค่านิยมพื้นฐาน พร้อมทั้งรณรงค์ปลูกฝังค่านิยมและคุณธรรมในหมู่ข้าราชการให้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้สอดคล้อง

ถูกต้องตรงกัน จึงอาจจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรอยู่ในเกณฑ์มาก

2. บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีเพศต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีได้เป็นไปตามที่ตั้งสมมติฐานไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะในสังคมปัจจุบันหญิงและชาย มีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน ตั้งแต่การอบรมเลี้ยงดู ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การศึกษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ปัจจุบันทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างก็ยอมรับว่าค่านิยมมีความสำคัญ เพราะค่านิยมเป็นแนวทางที่จะช่วยชี้นำวิถีปฏิบัติในการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างดีและถูกต้อง จนเป็นที่ยอมรับในสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาศรี กรโกวิท ศึกษาเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ประเภทบุคลากรประจำการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่าค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาบุคลากรประจำการที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ ปรากฏว่า นักศึกษาบุคลากรประจำการเพศหญิง และเพศชาย มีค่านิยมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ประภาศรี กรโกวิท, 2539 : 74) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเชื้อ วงศ์पालามานนท์ ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาค่านิยมทางจริยธรรมของอาจารย์และนักศึกษา ในสถาบันการศึกษา ครู ซึ่งตั้งอยู่ในเขตที่ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยมุสลิม ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ย และอันดับค่านิยมจริยธรรมระหว่างกลุ่มอาจารย์ชาย และหญิงนั้น แตกต่างกันเพียงเล็กน้อยอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (สมเชื้อ วงศ์पालามานนท์, 2526 : 153)

3. บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะมนุษย์นั้น ไม่ได้มีค่านิยมติดตัวมาแต่กำเนิด เมื่อเกิดมาเข้าสู่สังคม และวัฒนธรรมที่พร่ำสอน ปรับปรุง และเสริมแต่งให้ทำตามค่านิยมของวัฒนธรรม และสังคมนั้น ๆ กระบวนการแสวงหาความเข้าใจในค่านิยมจึงคิดตามตัวมาตั้งแต่เริ่มรู้ความ แต่ค่านิยมที่มนุษย์มีอยู่นั้น ไม่คงที่ ยังคงเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ตลอดชีวิต ดังที่ มนัส หันนาคินทร์ (2520 : 18) ได้กล่าวว่าค่านิยมแต่ละคนเกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับการตรวจสอบของเขา และเนื่องจากประสบการณ์ที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล จึงทำให้ค่านิยมของแต่ละบุคคลผิดแผกแตกต่างออกไป ถึงแม้ว่าเขาจะอยู่ในวัฒนธรรมหรือสังคมเดียวกัน เมื่ออายุและประสบการณ์ของแต่ละบุคคลมีเพิ่มมากขึ้นก็จะมีผลทำให้เขาเปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงค่านิยมเดิมของเขา เพื่อให้ได้ค่านิยมที่พึงประสงค์ และถูกต้อง ก่อให้เกิดประสบผลสำเร็จในชีวิต งานวิจัย

ครั้งนี้สอดคล้องกับกับความคิดในการปลูกฝังค่านิยมที่ ดวงเดือน พันธมนาวิน (2523 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า บิดามารดา และญาติพี่น้อง ต้องพยายามปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้แก่บุตรหลานของตน มีเวลาชื่นและสั่งสอนสิ่งใดเป็นสิ่งที่ดีที่ควร ต่อจากนั้นก็จะเป็นบุคคลภายนอกและสภาพแวดล้อมที่จะเป็นตัวแปรที่ก่อให้เกิดค่านิยม ดังนั้นประเทศไทยจึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ มีลักษณะความเป็นพลเมืองดี มีจริยธรรมสูงมีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีระเบียบ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว เพื่อประเทศชาติจะได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว

4. บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน ซึ่งอยู่ในวัยทำงาน ความคิดเห็นและพฤติกรรม ก็จะได้จากการเรียนรู้ จากสังคมซึ่งเป็นที่ทำงาน ดังทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่เน้นการเรียนรู้โดยบังเอิญ และการเลียนแบบเป็นสำคัญ จึงทำให้บุคคลมีความคิดและพฤติกรรมความเชื่อในค่านิยมพื้นฐานเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมที่ตนอยู่ ทั้งต้องรับผิดชอบต่อตัวเอง และครอบครัว มักจะเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งตรงกับความหมายของคำว่า “ผู้ใหญ่” (Adult) ที่เชียร์ศรี วิวิธศิริ (2527 : 36) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า ผู้ใหญ่ คือ บุคคลที่มีพัฒนาการถึงพร้อมกันทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ตลอดจนบทบาททางสังคมสมบูรณ์เต็มที่ สามารถรับผิดชอบต่อและดำเนินชีวิตและกิจการต่าง ๆ ร่วมกับผู้ใหญ่อื่น ๆ ได้ด้วยความราบรื่น

5. บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คงเป็นเพราะว่า วุฒิที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ใกล้เคียงกันเกินไป กล่าวคือ ต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีขึ้นไป หากใช้วุฒิที่มีช่องห่างกันกว้างนี้ ผลการศึกษาอาจต่างไปจากนี้ หรืออาจเป็นเพราะปัจจุบันการรับบุคลากรมาปฏิบัติงานไม่ได้รับด้วยความพึงพอใจส่วนตัวเหมือนในอดีต แต่มีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานที่คล้ายคลึงกันไม่ว่าจะทำงานกับรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน มักใช้ระดับการศึกษา อายุ สถานภาพสมรส เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน ความสามารถพิเศษ ฯลฯ มาพิจารณาเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงไม่แปลกที่บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการมีค่านิยมที่เหมือนกันเป็นการยืนยันว่า บุคลากรผู้นั้นได้อยู่ในสังคมเดียวกัน และมีความประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่คนในสังคมยอมรับ จนเกิดความเคยชินเป็นค่านิยม สภาพแวดล้อมเดียวกัน ได้รับการแนะนำจากสถานศึกษา

เหมือน ๆ กันนั่นเอง และสอดคล้องกับ พรรณี ชูชัย (2528 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวไว้ว่าคนที่ได้รับการศึกษา อบรมมาตั้งแต่เด็ก คนที่รับค่านิยมมาเป็นของตนเพื่อให้เกิดความสนใจว่าสังคมจะยอมรับ ค่านิยม การเรียนรู้เป็นประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ที่ได้มาจากการเรียนรู้ในครอบครัว วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ศาสนา ทักษะคติ สังคม สถาบัน โดยผ่านกระบวนการวินิจฉัยเลือกสรรแล้วว่า ค่านิยมนั้น ๆ มีความเหมาะสม และมีคุณค่าต่อการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมมาตร แก้วลาย (2528 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษา การปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิต่างกัน มีความคิดเห็นหรือความเชื่อค่านิยมและพฤติกรรมไม่แตกต่างกัน

6. บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2531 : 4) ได้กล่าวว่า ค่านิยมทำหน้าที่เป็นแบบแผน สำหรับการตัดสินใจและการแก้ไขข้อขัดแย้ง ทำให้ต้องเลือกทางใดทางหนึ่ง เช่น การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัดกับความเป็นตัวของตัวเอง การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตแต่ยากจน กับการปฏิบัติงานในทางที่ทุจริตแต่ร่ำรวย บุคคลจะเลือกเดินทางไหนนั้น ค่านิยมหรือระบบค่านิยมที่บุคคลมีอยู่ช่วยกำหนดทางเลือกให้เขา ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมชัย รัตนกรี (2527 : 58) ที่ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของรัฐบาล ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร และครู ในเขตการศึกษา 12 ผลปรากฏว่า บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของรัฐบาล 5 ประการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน กับ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์ที่ปฏิบัติสูง และตามทัศนะของครูอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

7. ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับลำดับความสำคัญของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการเรียงลำดับความสำคัญดังนี้

7.1 การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.64$)

บุคลากรให้ความคิดเห็นเป็นลำดับที่หนึ่ง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เห็นว่า ในการรับราชการนั้น ต่างก็มีความต้องการที่จะให้ตนเองประสบความสำเร็จ และมีความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ราชการ และปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการช่วยส่งเสริม

ความสำเร็จก็คือ ความขยันหมั่นเพียร มีความมานะอดทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ ทั้งพยายามศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในการที่จะนำความรู้ที่ได้มาใช้เป็นประโยชน์ต่องานในหน้าที่ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย และเกิดประโยชน์ต่อตนเองและหน่วยงาน นอกจากนี้ในการทำงานซึ่งจะต้องทำงานอยู่ร่วมกับผู้ร่วมงานเป็นจำนวนมาก และการทำงานที่จะให้ผู้ร่วมงานในหน่วยงานปฏิบัติงานและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และมีความสมัครสมานสามัคคี ไม่เกิดความขัดแย้งแตกแยกกันในหน่วยงาน

7.2 การประหยัดและออม (\bar{X} = 4.37) บุคลากรให้ความสำคัญเป็นลำดับที่สอง อาจเนื่องมาจากบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเป็นข้าราชการ ซึ่งต้องทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน และบุคคลทั่วไปให้มีความศรัทธา เลื่อมใส ไม่เป็นหนี้สิน สิ้นพันตัว และปัจจุบันประเทศไทยตกอยู่ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ การลอยตัวของค่าเงินบาท ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น รายได้ไม่พอกับรายจ่าย จึงทำให้บุคลากรต้องประหยัด และใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น และเก็บออมไว้ในคราวเจ็บป่วย ตามที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2525 : 270) ได้กำหนดไว้คือ มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย มีความพอดีในการบริโภค ละเว้นการฟุ้งเฟ้อที่เกินความสามารถใช้ทรัพยากรและเวลาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด คำนึงถึงฐานะและเศรษฐกิจคิดก่อนจ่าย ใช้จ่ายที่จำเป็น ไม่ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายฟุ่มเฟือย หรือตระหนี่ถี่เหนียวเกินไป จัดงานและพิธีต่าง ๆ โดยใช้จ่ายที่จำเป็น เพิ่มพูนทรัพย์ด้านการเก็บ และนำไปทำให้เกิดประโยชน์ รู้จักใช้คุณแลรักษา และบูรณาทรัพย์ทั้งของตนเองและของส่วนรวม วางแผนการใช้จ่ายให้รอบคอบมีสัดส่วนและออมไว้บ้างตามสมควร

7.3 การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (\bar{X} = 4.35) เป็นค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ที่บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการจัดไว้เป็นลำดับที่สาม เพราะสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเป็นสถาบันที่จัดบริการการศึกษาให้แก่เยาวชนของชาติ บุคลากรเป็นข้าราชการครู และข้าราชการพลเรือน เป็นผู้นำสังคม จึงต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์และสังคม จึงเน้นกิจกรรมในด้านการรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อย่างต่อเนื่อง ในสำนักงานและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องช่วยกันทำ ซึ่งการมีค่านิยมเช่นนี้ ตรงกับความคิดเห็นของสุนทรีย์ โคมิน และสนิท สมักรการ (2522 : 35) ได้กล่าวว่า ค่านิยมเกิดจากผลผลิตของวัฒนธรรม สังคม สถาบัน รวมทั้งการผลักดันส่วนบุคคล ซึ่งต่างก็มีอิทธิพลในการปั้นแต่งค่านิยมขึ้นมา และสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์เป็นสามสถาบันที่สำคัญของความอยู่รอด และดำรงรักษาความเป็น “ไทย” ของคนไทยมาจนทุกวันนี้ สถาบันดังกล่าวทั้งสามนี้ เปรียบเสมือนเป็นร่างกายชีวิตและวิญญาณของคนไทย ผู้ซึ่งมีความสำนึกในความเป็นคนไทย

7.4 การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา ($\bar{X} = 4.32$) บุคลากรสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการให้ความสำคัญในเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการไว้ในลำดับที่สี่ เพราะบุคลากรจะต้องยึดถือและปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ เพราะทุกศาสนา สอนให้คนเป็นคนดีมีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความซื่อสัตย์สุจริต และรู้จักความสามัคคี ย่อมจะทำให้เกิดความสุขในหมู่ผู้ร่วมงาน และส่งผลให้งานที่ปฏิบัติ ได้ดำเนินไปด้วยดี และมีประสิทธิภาพ

7.5 การมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ($\bar{X} = 4.31$) บุคลากรสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการให้ความสำคัญจัดเป็นลำดับที่ห้า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ อาจเนื่องมาจากสังคมยุคปัจจุบันซึ่งเป็นสังคมที่เร่งรีบ และคนชอบความสะดวกสบาย การทำตาม ระเบียบกฎเกณฑ์ ทำให้เกิดการล่าช้า บางครั้งจึงมักจะกระทำข้ามขั้นตอน เป็นการไม่เคารพ กฎเกณฑ์ ซึ่งตรงกับความเห็นของมาโนช ตัณชวณิชย์ (2526 : 78) ที่ว่าสภาพสังคมปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้บุคคลเกิดความเคร่งเครียดด้านจิตใจ ขัดต่อระเบียบวินัย และไม่ปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยพบว่า ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของบุคลากรสำนักงาน - การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แม้จะได้จำแนก กลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรต้นแล้ว ซึ่งหมายความว่า จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรได้ตาม เป้าหมายเดียวกัน การพัฒนาส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยม เป็นเรื่องละเอียดอ่อนและทำได้ยาก เนื่องจากเป็นความรู้สึกภายในของบุคคล วิธีการปลูกฝังจึงต้องอาศัยความร่วมมืออย่างจริงจัง จากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้ ความเข้าใจและสำนึกในการที่จะปฏิบัติตาม ค่านิยมที่พึงประสงค์ มีการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อให้บุคลากรได้ปฏิบัติตาม อย่างถูกต้อง รวมทั้งการกระทำเป็นตัวอย่างที่ดี เพื่อให้บุคลากรเหล่านั้นเกิดความรู้สึกสำนึกคิด ที่ดี และฝังรากลึกจนกลายเป็นนิสัยในการปฏิบัติต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้นำประเทศและผู้บริหารระดับสูงควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ เยาวชนของชาติ โดยปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ เช่น การใช้จ่ายอย่างประหยัด การแต่งกาย ที่เหมาะสมและสุภาพ การปฏิบัติตามกฎจราจรและกฎหมายบ้านเมือง ระเบียบต่าง ๆ การไม่ใช้

อภิสิทธิ์ เป็นต้น

1.2 ควรสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษานี้ เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน และมีความรู้ความสามารถและทักษะความชำนาญยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นผู้ที่มีเหตุผลในอันที่จะก่อให้เกิดค่านิยมที่ถูกต้องมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ควรจัดอบรมบุคลากรทุกฝ่ายของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ในการส่งเสริมค่านิยมตามที่รัฐบาลได้กำหนดให้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคลากร ได้เกิดความรู้ ความเข้าใจและได้ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตรงกันยิ่งขึ้น โดยเน้นค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการเป็นหลัก

1.4 การส่งเสริมการประกวดสำนักงาน เพื่อพัฒนางาน และพัฒนาบุคลากรไปพร้อมกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย

2.1 ควรทำการวิจัยบทบาทของครูในการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ เพียงประการเดียวจาก 5 ประการ และค่านิยมพื้นฐานที่คิดว่าจำเป็น และสำคัญยิ่งในสังคมไทย ปัจจุบันคือ ค่านิยมด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

2.2 ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ในการส่งเสริมค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ เพราะค่านิยมพื้นฐานเป็นค่านิยมที่ทุกคนต้องช่วยกันส่งเสริม ปลูกฝัง และปฏิบัติตาม

2.3 ควรศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น นักเรียนทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน นักศึกษาสายสามัญ และสายอาชีพ และบุคลากรสายผู้สอนเปรียบเทียบกับเจ้าหน้าที่สายประถมกับบุคลากรสายอื่น ๆ เพื่อจะได้หาวิธีการที่เหมาะสมในการพัฒนาค่านิยมไปสู่การปฏิบัติในระดับที่พึงประสงค์

2.4 ควรมีการวิจัยในทำนองเดียวกับการวิจัยครั้งนี้ โดยเน้นเฉพาะด้านให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และอาจใช้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้นำในท้องถิ่นในองค์กรต่าง ๆ

2.5 ในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในเรื่องเดียวกันนี้ โดยการเก็บข้อมูลด้วยวิธีอื่น เช่น การสัมภาษณ์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- เกษม เกษมบุญกิจกุล. ค่านิยมจุดหมายปลายทาง และค่านิยมวิถีปฏิบัติของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหลังทางครอบครัว และการถ่ายทอดค่านิยมที่แตกต่างกัน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- กาญจนา อินทรสุวานนท์. ค่านิยมไทยในเรื่องเรื่องมงคล. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (7) (ม.ค. - มิ.ย. 2539).
- ก่อ สวัสดิพานิชย์. “วัยรุ่นกับค่านิยมและระบบศีลธรรม.” เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2518.
- เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์. “การสร้างค่านิยมที่ดีในสังคมไทย.” วัฒนธรรม. 23 : 62-76 ; มีนาคม 2527.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนอัตรากำลัง 3 ปี (2540 - 2542). กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือค่านิยม. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์กราฟิเคอาร์ท, 2525.
- คณะกรรมการเพื่อพัฒนาคู่มือวิทยากรด้านค่านิยม. วิทยากรด้านการปลูกฝังและสร้างค่านิยม. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2528.
- เจือ เกตุเรือง. “ค่านิยมกับความมั่นคงของชาติ.” รัฐาภิวัตน์. 19(3) : 1-86 ; กรกฎาคม, 2519.
- เฉลิมชัย รัตนกรี. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐานของรัฐบาลตามทัศนะของผู้บริหารและครูในเขตการศึกษา 12. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2527. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์วัฒน์. สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2534.
- เชียรศรี วิวิศสิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ ฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. “การวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมที่ควรส่งเสริมในเยาวชนและประชาชนไทย” วารสารการวิจัยทางการศึกษา. 10(2) : 29 : 43 กันยายน 2523.

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 21 เรื่อง
จริยธรรมของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- ยงยุทธ วาสนุมา. การศึกษาค่านิยมพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยภาคใต้.
 ปริญญาโท กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2529. อัดสำเนา.
- ประภาศรี กรโกวิท. ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประเภทบุคลากร
ประจำการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539, อัดสำเนา.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. “การเรียนการสอนที่สอดคล้องและค่านิยม.. จิตวิทยาสำหรับครู.
 (เล่ม 1). ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- พนัส หันนาคินทร์. การสอนค่านิยม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก,
 2520.
- พัทธา สายหู. โลกสมมุติ. กรุงเทพฯ ฯ : คีตมิตสยาม, 2515.
- พินคำ มีโพทอง. การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของครูผู้ปกครองและนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. ปริญญาโท กศ.ม.
 กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- พรรณี ชูชัย. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ ฯ : วรุฒิกการพิมพ์, 2528.
- เพ็ญแข ประจันปัจจนึก. พื้นฐานทางสังคมวิทยาและเศรษฐศาสตร์ของการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- เพ็ญแข ประจันปัจจนึก และอ้อมเดือน สดมณี. ค่านิยมของชาวชนบทไทย : ค่านิยมทางวัตถุ
กับค่านิยมทางระเบียบประเพณี. รายงานการวิจัยฉบับที่ 35, สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- มยุรี เจริญทรัพย์. การศึกษาค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัด. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- มานิช ต้นชวณิชย์. “ครูกับการปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์” ศึกษาศาสตร์. 2 : 78
 กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2526.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : สุวีริยาสาส์น,
 2528.

- วัชรวิฑูชาธรรม. พุทธวิธีในการพิจารณาสร้างเสริมค่านิยม, ทฤษฎีและปฏิบัติเพื่อสร้างคุณธรรม และจริยธรรม. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2525.
- วันชัย มีกลาง. ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติ ความรู้ความเข้าใจ การปฏิบัติตามและการได้รับการถ่ายทอดทางพุทธศาสนาของนิสิตระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. ปริญญาโท วท.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัคราเสนา.
- วีระ บุญยะกาญจน. “ค่านิยม,” ใน ค่านิยมที่ควรคงไว้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2521. อัคราเสนา.
- วีระ บำรุงรักษ์. “ค่านิยม,” เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา ค่านิยมไทย. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2527. อัคราเสนา.
- วุฒิพงษ์ ทองก้อน. การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร. คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. พฤศจิกายน 2537. อัคราเสนา.
- วิฑูรย์ บัวปลั่ง. การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐานเรื่องความรักชาติสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัคราเสนา.
- สงบ ลักษณะ. “การศึกษาและพัฒนาจริยธรรมไทย.” การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลัย. 2524.
- สมาน ชาลีเครือ. ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมเชิงสังคมกับความซื่อสัตย์. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัคราเสนา.
- สมพงษ์ พาณิชกุล. ค่านิยมในการพึ่งตนเองของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัคราเสนา.
- สมมาตร แก้วลาย. การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง. ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2528. อัคราเสนา.
- สมบัติ มหารศ. การสอนค่านิยม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. 2520.

- ตราวุฒิ คุวินันท์. ตัวแปรที่จำแนกกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออมแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- สวณิต ยมาภย์. การสื่อสารของมณุษย์ และแนวปฏิบัติขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- เสฐียรพงศ์ วรรณปก. “การปลูกฝังค่านิยม,” วารสารสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ : วิทยาลัยครู เพชรบุรี, 2524.
- เสาวนีย์ เลวลย์. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาศูโหใหญ่ และการศึกษานอกระบบโรงเรียน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536 : 1.
- สามัญศึกษา, กรม. การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา เล่มที่ 2 ชุดปฏิบัติการการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมพื้นฐานการพึ่งตนเอง. กรุงเทพฯ ฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์, 2531.
- สาโรช บัวศรี. จริยธรรมศึกษาในอนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ อาจารย์ศิริ บัวศรี. 2527 : 19.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. หลักสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สุนทร โคมิน และสนิท สมัครงการ. ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2522.
- สมเชื้อ วงศ์ปาลามานนท์. การศึกษาค่านิยมทางจริยธรรมของอาจารย์ และนักศึกษาในสถาบันการศึกษาคู ซึ่งตั้งอยู่ในเขตที่ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยมุสลิม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้วัยผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ ฯ : โอเดียนส โตร์, พิมพ์ครั้งที่ 2, 2536.
- สุรียา รัตนกุล. วัฒนธรรมไทย ความตาย และจริยธรรม. ภาษาและวัฒนธรรม ปีที่ 14, ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2538), ปีที่พิมพ์ 2538.
- สุทธิ เสถียรยานนท์. ค่านิยมทางสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

อนันต์ พงศ์เสาวภาคย์. คุณลักษณะค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. ถัดสำเนา.

เอกวิทย์ ณ ถลาง. "ความเห็นและหลักบางประการในการสอนค่านิยมในโรงเรียน," ใน ปาจารยสาร. 3(2) : 54 ; เมษายน - มิถุนายน 2525.

Ballanca, James A. Values and The Search for Self. Washington, D.C. : National Education Association, 1975.

Cristensen, Harold. The Individual Sex and Society. Baltimore : The Johns Hopkin Press, 1969.

Feather, Norman T. Values in Education and Society. New York : Collier Macmillan, 1975.

Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : Mc Graw - Hill Book Company, 1973.

Kilpatrick, W.H. Philosophy of Educational. New York : The Macmillan Company, 1954.

Klass, Carol Speekman. "Values, Classroom Interaction, and Social Continuity : A Case Study of Day Care" Dissertation Abstracts International. 45(2) : 405 - A, August. 1984.

Kluckhohn, Clyde. Culture and Behavior. New York : The Macmillan, 1962.

Knutson, Andie L. The Individual Society and Health Behavior. New York : Russell Sagg, 1976.

Mcdonald, Frederick J. Educaltion Psychology. Tokyo : Overseas Publication, LTD., 1959.

Pfohl, Stephen J. Images of Deviance and Social Control. New York : McGraw-Hill Book Company, 1985.

Phinix, Phillip H. Philosophy of Education. New York : Hot and Company, 1958.

Raths, Louis E., Merrill, Harmin and Sidney B. Simon. Values and Teaching. Columbus, Ohio : Charles E. Merrill Book. 1966.

Reich, Ben and Christine Adcock. Values, Attitudes and Behaviour Change. London, 1976.

Rokeach, H. Beliefs, Attitudes, and Values. San Francisco : Jossey - Buss, 1968.

Rotto, Frank T. "A Comparison of Values and Selected Characteristics of School Board Member and Superintendents in the State of New Jersey," Dissertation Abstracts International. 45(14) : 375-A; August, 1984.

Rothatein, Marsho Miriam "The Relationship of Parents Expectations to the Values of Their Preadclescents" Dissertation Abstracts international. 45(2) 469 - A. August, 1984.

ภาคผนวก

(เสาวนา)

ที่ กท.1005/พิเศษ

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

17 มิถุนายน 2540

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

ด้วยภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ขอรับรองว่า นางศิวาพร อินเนียม เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร นิสิตผู้ที่มีความประสงค์จะมาติดต่อเพื่อขอความช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำสารนิพนธ์ เรื่อง การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมของรองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์คือ ขอให้ผู้อำนวยการผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่าย และเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ตอบแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงมาทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่ นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

เสาวนีย์ เลวลีย์

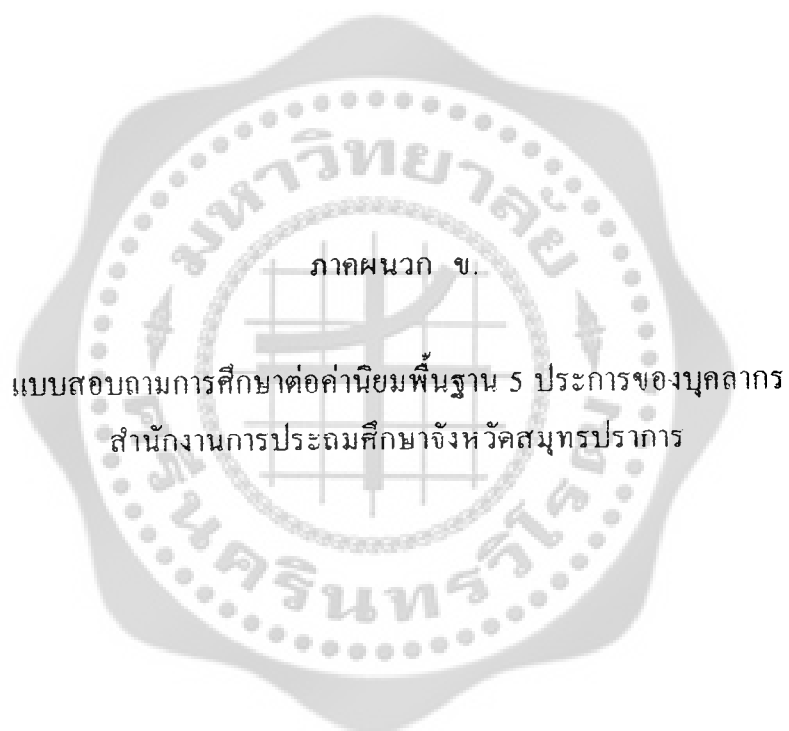
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 2583997 ต่อ 20

ภาคผนวก ข.

แบบสอบตามการศึกษาต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของบุคลากร
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
ของบุคลากร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของบุคลากรในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน และทำให้ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงาน - การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานและนำมาประกอบการพิจารณาการดำเนินงานต่อไป

แบบสอบถามนี้ไม่มีผลกระทบเสียหายแก่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใดทั้งสิ้น ดังนั้นจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน โปรดตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง และตอบข้อคำถามทุกตอนทุกข้อ ไม่เว้นข้อหนึ่งข้อใด

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการในการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่านโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ()
ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

- () ชาย
() หญิง

2. อายุ

- () ระหว่าง 20 - 30 ปี
() ระหว่าง 31 - 40 ปี
() 41 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพการสมรส

- () โสด
() สมรส

4. วุฒิการศึกษา

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี
() ปริญญาตรีขึ้นไป

5. ตำแหน่ง

- () ผู้บริหาร
() เจ้าหน้าที่

ตอนที่ 2

การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการกับการปฏิบัติงานของบุคลากร
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการในการปฏิบัติงาน คือ การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ การประหยัดและออม การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมทางศาสนา และความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นว่าท่านได้ปฏิบัติในแต่ละข้อ มากน้อยเพียงใด และโปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติของท่าน

คะแนน 5	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
คะแนน 3	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1.	การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ เมื่อท่านได้รับมอบหมายงาน ท่านจะศึกษางานนั้น ให้เข้าใจและตั้งใจทำให้ดีที่สุด					
2.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ท่านมักจะแก้ปัญหาด้วยตนเอง ก่อนที่จะขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น					
3.	ท่านตั้งใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อที่จะสามารถพึ่งตนเองได้					
4.	เมื่อท่านทำงานเสร็จก่อนกำหนด ท่านมักจะส่งงาน โดยไม่รอให้ถึงเวลาที่กำหนด					
5.	เมื่อรับงานมาทำ ท่านตั้งใจว่าจะทำให้เสร็จทันเวลา					
6.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นท่านจะไม่ทอดทิ้ง แต่จะแก้ปัญหานั้น ไปทีละขั้นตอนจนถึงขั้นสุดท้าย					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	<u>การประหยัดและออม</u>					
7.	เมื่อท่านพบของที่ถูกใจ ท่านจะพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะซื้อ					
8.	ท่านบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยงานให้มีสภาพดีอยู่เสมอ					
9.	ท่านใช้จ่ายเงินแต่ละเดือนให้พอกับรายได้ที่มีอยู่ และเหลือเก็บพอสมควรเสมอ					
10.	ท่านเลือกรับประทานอาหารที่มีตามฤดูกาล ซึ่งนอกจากมีรสชาติอร่อยแล้ว ยังช่วยให้ประหยัดด้วย					
11.	ท่านปิดไฟฟ้าและเครื่องมืออำนวยความสะดวกอื่น ๆ เมื่อเลิกจากการทำงานแล้ว					
12.	เมื่อท่านพบน้ำและไฟฟ้าเปิดทิ้งไว้ ท่านจะปิดให้ทุกครั้ง					
	<u>การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย</u>					
13.	ท่านจัดทำแผนกำหนดแนวทางการทำงานของตนเอง					
14.	ไม่ว่าท่านจะอยู่ในสถานที่ใด ท่านจะทำตามกฎหมายระเบียบของสถานที่นั้น					
15.	ท่านจะทิ้งสิ่งของที่ท่านไม่ใช้ลงในที่ที่มีสิ่งของรองรับเท่านั้น					
16.	ทุกครั้งที่มีการนัดหมายกับผู้อื่น ท่านจะมาตรงเวลาเสมอ					
17.	ท่านทำงานตามปฏิทินงาน โดยเคร่งครัด					
18.	ถ้าท่านต้องการข้ามถนน ท่านต้องรอไฟสัญญาณเสมอ แม้ถนนจะว่างไม่มีรถก็ตาม					
	<u>การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา</u>					
19.	ท่านทำงานด้วยความมานะ อุตุน โดยหวังว่าสักวันหนึ่งคงจะได้ดีในหน้าที่ราชการ					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
20.	เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน ท่านพยายามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยใจเป็นธรรม					
21.	ท่านปฏิบัติศาสนกิจทุกวันเพื่อทำให้จิตใจเข้มแข็งเบิกบาน และมีความสุข					
22.	ท่านหลีกเลี่ยงการพนันเสมอ เนื่องจากเห็นว่าเป็นอบาบมูข					
23.	เมื่อบิดามารดาเจ็บป่วยท่านจะดูแลรักษาท่านอย่างเต็มความสามารถเสมอ					
24.	ท่านจะไม่ประกอบอาชีพที่ทางศาสนาห้าม เพราะจะทำให้เคียดแค้นแก่ท่านและผู้อื่น <u>ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์</u>					
25.	เมื่อได้ยินเพลงชาติทุกครั้ง ท่านจะยืนตรงเพื่อทำความเคารพ					
26.	ท่านยืนทำความเคารพเพลงสรรเสริญพระบารมีเสมอ เพราะถือเป็นหน้าที่ที่ประชาชนต้องกระทำเพื่อแสดงความจงรักภักดี					
27.	งานเฉลิมฉลอง 50 ปี ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองราชย์ ท่านได้ให้ความร่วมมือกับสถานที่ - ราชการจัดกิจกรรมเพื่อแสดงความจงรักภักดีอย่างเต็มที่					
28.	ท่านรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ โดยกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีงามแก่เพื่อน ๆ ทั้งทางด้านวาจาและกิริยามารยาทเสมอ					
29.	เมื่อท่านไปเยี่ยมชมศิลปะและโบราณวัตถุ ท่านไม่ขีดเขียนหรือทำการสิ่งใด ๆ ให้เกิดความเสียหาย					
30.	ท่านไปร่วมพิธีในวันสำคัญทางศาสนาเสมอ					

ตอนที่ 3

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ
กับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

1. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....

2. การประหยัดและออม

.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....

3. การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....

4. การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมศาสนา

.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....

5. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ภาคผนวก ค.

- คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเป็นรายด้าน รายชื่อ จำแนกตามเพศ
- คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเป็นรายด้าน รายชื่อ จำแนกตามอายุ
- คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเป็นรายด้าน รายชื่อ จำแนกตามสถานภาพการสมรส
- คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเป็นรายด้าน รายชื่อ จำแนกตามวุฒิการศึกษา
- คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเป็นรายด้าน รายชื่อ จำแนกตามตำแหน่ง

ตาราง 15 คะแนนเฉลี่ยความถี่เห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการกับการปฏิบัติงานของบุคลากร
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เป็นรายด้านและรายข้อ จำแนกตามเพศ

ข้อ ที่	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	ชาย		หญิง		Z
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.	การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และ มีความรับผิดชอบ เมื่อท่านได้รับมอบหมาย ท่านจะ ศึกษางานนั้นให้เข้าใจและตั้งใจทำงาน ให้ดีที่สุด	4.73	0.60	4.79	0.47	-0.06
2.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ท่านมักจะแก้ ปัญหานั้นด้วยตนเองก่อนที่จะขอ ความช่วยเหลือจากผู้อื่น	4.73	0.45	4.58	0.73	0.15
3.	ท่านตั้งใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อที่จะสามารถพึ่งตนเองได้	4.54	0.65	4.49	0.63	0.05
4.	เมื่อท่านทำงานเสร็จก่อนกำหนด ท่านมักจะส่งงานโดยไม่ให้ถึงเวลา ที่กำหนด	4.62	0.57	4.65	0.69	-0.04
5.	เมื่อรับงานมาทำ ท่านตั้งเป้าหมาย ไว้ว่าจะทำให้เสร็จทันเวลา	4.69	0.55	4.74	0.49	-0.05
6.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นท่านจะไม่ทอดย แต่จะแก้ปัญหานั้นไปทีละขั้นตอน จนถึงขั้นสุดท้าย	4.65	0.49	4.49	0.63	0.17
7.	<u>การประหยัดและออม</u> เมื่อท่านพบของที่ถูกใจ ท่านจะ พิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะซื้อ	4.26	0.92	4.19	0.73	0.08
8.	ท่านบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ของ หน่วยงานให้มีสภาพคืออยู่เสมอ	4.46	0.58	4.26	0.62	0.21

ข้อ ที่	คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ	ชาย		หญิง		Z
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
9.	ท่านใช้จ่ายเงินแต่ละเดือนให้พอกับ รายได้ที่มีอยู่ และเหลือเก็บพอสมควร เสมอ	3.88	0.91	4.05	0.87	-0.16
10.	ท่านเลือกรับประทานอาหารที่มีตาม ฤดูกาล ซึ่งนอกจากจะมีรสชาติอร่อย- แล้ว ยังช่วยให้ประหยัดด้วย	4.19	0.78	4.44	0.67	-0.25
11.	ท่านปิดไฟฟ้าและเครื่องมืออำนวยความสะดวก อื่น ๆ เมื่อเลิกจากการ ทำงานแล้ว	4.50	0.65	4.63	0.58	-0.13
12.	เมื่อท่านพบน้ำและไฟฟ้าเปิดทิ้งไว้ ท่านจะปิดให้ทุกครั้ง การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	4.69	0.55	4.81	0.45	-0.12
13.	ท่านจัดทำแผนกำหนดแนวทางการ ทำงานของตนเอง	4.27	0.78	4.19	0.66	0.08
14.	ไม่ว่าท่านจะอยู่ในสถานที่ใด ท่านจะ ทำตามกฎระเบียบของสถานที่นั้น	4.58	0.58	4.42	0.63	0.16
15.	ท่านจะทิ้งสิ่งของที่ท่านไม่ใช้ลงในที่ ที่มีสิ่งของรองรับเท่านั้น	4.54	0.71	4.67	0.57	-0.14
16.	ทุกครั้งที่มีการนัดหมายกับผู้อื่น ท่านจะมาตรงเวลาเสมอ	4.62	0.64	4.35	0.69	0.27
17.	ท่านทำงานตามปฏิทินงานโดย เคร่งครัด	4.23	0.65	4.30	0.77	-0.07
18.	ถ้าท่านต้องการข้ามถนน ท่านต้องรอ ไฟสัญญาณเสมอ แม้ถนนจะว่างก็ตาม	3.92	0.98	3.72	0.96	-0.20

ข้อ ที่	คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ	ชาย		หญิง		Z
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
	<u>การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา</u>					
19.	ท่านทำงานด้วยความมานะ อดทน โดยหวังว่าสักวันหนึ่งคงจะได้ดีในหน้าที่ราชการ	4.27	1.00	4.49	0.70	-0.22
20.	เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน ท่านพยายามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยใจเป็นธรรม	4.69	0.47	4.42	0.59	0.27
21.	ท่านปฏิบัติศาสนกิจทุกวันเพื่อให้จิตใจเข้มแข็งเบิกบานและมีความสุข	3.62	0.85	3.70	0.89	-0.08
22.	ท่านหลีกเลี่ยงการพนันเสมอเนื่องจากเห็นว่าเป็นอบายมุข	4.15	1.01	4.05	0.87	0.11
23.	เมื่อบิดามารดาเจ็บป่วยท่านจะดูแลรักษาท่านอย่างเต็มความสามารถเสมอ	4.81	0.40	4.72	0.59	0.09
24.	ท่านจะไม่ประกอบอาชีพที่ทางศาสนาห้ามเพราะจะทำให้เดือดร้อนแก่ท่านและผู้อื่น	4.58	0.90	4.35	0.90	0.23
	<u>ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์</u>					
25.	เมื่อได้ยินเพลงชาติทุกครั้ง ท่านจะยืนตรงเพื่อทำความเคารพ	4.46	0.76	4.40	0.70	0.07
26.	ท่านยืนทำความเคารพเพลงสรรเสริญพระบารมีเสมอ เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ที่ประชาชนต้องกระทำเพื่อแสดงความจงรักภักดี	4.69	0.68	4.47	0.70	0.23

ข้อ ที่	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	ชาย		หญิง		Z
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
27.	งานเฉลิมฉลอง 50 ปี ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ ท่านได้ให้ความร่วมมือกับสถานที่ราชการจัดกิจกรรมเพื่อแสดงความจงรักภักดีอย่างเต็มที่	4.69	0.47	4.28	0.73	0.41
28.	ท่านรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ โดยกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีงามแก่เพื่อน ๆ ทั้งทางค่านวจาและกิริยามารยาทเสมอ	4.31	0.79	4.00	0.69	0.31
29.	เมื่อท่านไปเยี่ยมชมศิลปะและโบราณวัตถุท่านไม่ขีดเขียนหรือทำการสิ่งใด ๆ ให้เกิดความเสียหาย	4.88	0.33	4.79	0.51	0.09
30.	ท่านเข้าร่วมพิธีในวันสำคัญทางศาสนาเสมอ	3.85	0.97	3.65	0.72	0.20

จากตาราง 15 บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้าน รายข้อ และรายด้านไม่แตกต่างกัน หรือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการกับการปฏิบัติงานของบุคลากร
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเป็นรายด้านและรายข้อ จำแนกตามอายุ

ข้อที่	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	ระหว่าง 20 - 30 ปี		ระหว่าง 31 - 40 ปี		41 ปี ขึ้นไป		F
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
	<u>การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และ มีความรับผิดชอบ</u>							
1.	เมื่อท่านได้รับมอบหมายงาน ท่านจะ ศึกษางานนั้นให้เข้าใจและตั้งใจทำ ให้ดีที่สุด	4.83	0.41	4.71	0.60	4.80	0.47	0.26
2.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ท่านมักจะแก้ ปัญหานั้นด้วยตนเองก่อนที่จะ ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น	4.33	0.52	4.57	0.84	4.74	0.44	1.31
3.	ท่านตั้งใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เมื่อท่านทำงานเสร็จก่อนกำหนด	4.67	0.52	4.50	0.69	4.49	0.61	0.21
4.	ท่านมักจะส่งงานโดยไม่รอให้ถึง เวลาที่กำหนด	4.50	0.84	4.71	0.66	4.60	0.60	0.39
5.	เมื่อรับงานทำ ท่านตั้งเป้าหมายไว้ว่า จะทำให้เสร็จทันเวลา	4.83	0.41	4.71	0.46	4.71	0.57	0.14
6.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นท่านจะไม่ทอดทิ้ง แต่จะแก้ปัญหานั้นไปที่ละขั้นตอน จนถึงขั้นสุดท้าย	4.50	0.55	4.57	0.57	4.54	0.61	0.04
	<u>การประหยัดและออม</u>							
7.	เมื่อท่านพบของที่ถูกใจ ท่านจะ พิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะซื้อ	4.00	0.89	4.29	0.90	4.20	0.72	0.32

ข้อที่	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	ระหว่าง 20 - 30 ปี		ระหว่าง 31 - 40 ปี		41 ปี ขึ้นไป		F
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
8.	ท่านบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ของ หน่วยงานให้มีสภาพดีอยู่เสมอ	4.17	0.75	4.50	0.58	4.23	0.60	1.83
9.	ท่านใช้จ่ายเงินแต่ละเดือนให้พอกับ รายได้ที่มีอยู่ และเหลือเก็บ พอสมควรเสมอ	4.17	0.98	4.04	0.84	3.91	0.92	0.28
10.	ท่านเลือกรับประทานอาหารที่มีตาม ฤดูกาล ซึ่งนอกจากมีรสชาติ อร่อยแล้ว ยังช่วยให้ประหยัดด้วย	4.33	0.82	4.39	0.92	4.31	0.72	0.07
11.	ท่านปิดไฟฟ้าและเครื่องมืออำนวยความสะดวกอื่น ๆ เมื่อเลิกจากการ ทำงานแล้ว	4.83	0.41	4.64	0.56	4.49	0.66	1.11
12.	เมื่อท่านพบน้ำและไฟฟ้าเปิดทิ้งไว้ ท่านจะปิดให้ทุกครั้ง <u>การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย</u>	5.00	0.00	4.89	0.42	4.63	0.55	3.20
13.	ท่านจัดทำแผนกำหนดแนวทางการ ทำงานของตนเอง	4.17	0.98	4.29	0.60	4.17	0.75	0.22
14.	ไม่ว่าท่านจะอยู่ในสถานที่ใด ท่านจะ ทำตามกฎระเบียบของสถานที่นั้น	4.50	0.55	4.61	0.57	4.37	0.65	1.18
15.	ท่านจะทิ้งสิ่งของที่ท่านไม่ใช้ลงในที่ ที่มีสิ่งของรองรับเท่านั้น	4.83	0.41	4.68	0.55	4.54	0.70	0.74
16.	ทุกครั้งที่มีการนัดหมายกับผู้อื่นท่าน จะมาตรงเวลาเสมอ	4.33	0.82	4.39	0.79	4.51	0.56	0.34
17.	ท่านทำงานตามปฏิทินงานโดย เคร่งครัด	4.67	0.52	4.36	0.73	4.14	0.73	1.67

ข้อที่	คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ	ระหว่าง 20 - 30 ปี		ระหว่าง 31 - 40 ปี		41 ปี ขึ้นไป		F
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
18.	ถ้าท่านต้องการข้ามถนน ท่านต้องรอไฟสัญญาณเสมอแม้ถนนจะว่างไม่มีรถก็ตาม <u>การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา</u>	3.50	0.84	3.64	1.13	3.97	0.82	1.22
19.	ท่านทำงานด้วยความมานะอดทน โดยหวังว่าสักวันหนึ่งคงจะได้ดีในหน้าที่ราชการ	4.67	0.52	4.39	1.03	4.37	0.69	0.32
20.	เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน ท่านพยายามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยใจเป็นธรรม	4.50	0.55	4.54	0.58	4.51	0.56	0.02
21.	ท่านปฏิบัติศาสนกิจทุกวันเพื่อให้จิตใจเข้มแข็ง เบิกบาน และมีความสุข	4.00	0.89	3.32	0.90	3.89	0.76	4.11
22.	ท่านหลีกเลี่ยงการพนันเสมอเนื่องจากเห็นว่าเป็นอบายมุข	4.33	0.82	3.79	1.03	4.29	0.79	2.66
23.	เมื่อบิดามารดาเจ็บป่วยท่านจะดูแลรักษาท่านอย่างเต็มความสามารถเสมอ	4.83	0.41	4.75	0.59	4.74	0.51	0.07
24.	ท่านจะไม่ประกอบอาชีพที่ทางศาสนาห้าม เพราะจะทำให้เดือดร้อนแก่ท่านและผู้อื่น	4.33	0.82	4.43	0.96	4.46	0.89	0.05

ข้อที่	คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ	ระหว่าง 20 - 30 ปี		ระหว่าง 31 - 40 ปี		41 ปี ขึ้นไป		F
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
25.	ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เมื่อได้ยินเพลงชาติทุกครั้ง ท่านจะ ยืนตรงเพื่อทำความเคารพ	4.17	0.75	4.46	0.88	4.43	0.56	0.42
26.	ท่านยืนทำความเคารพเพลงสรรเสริญ พระบารมีเสมอ เพราะถือเป็นหน้าที่ ที่ประชาชนต้องกระทำเพื่อแสดง ความจงรักภักดี	4.17	0.75	4.57	0.88	4.60	0.50	1.01
27.	งานเฉลิมฉลอง 50 ปี ที่พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ ท่านให้ความร่วมมือกับสถานที่ ราชการจัดกิจกรรมเพื่อแสดงความ จงรักภักดีอย่างเต็มที่	4.00	0.89	4.50	0.69	4.46	0.61	1.41
28.	ท่านรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ โดยกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีงาม แก่เพื่อน ๆ ทั้งทางด้านวาจาและ กิริยามารยาทเสมอ	4.17	0.75	4.04	0.69	4.17	0.71	0.27
29.	เมื่อท่านไปเยี่ยมชมศิลปะและโบราณ วัตถุ ท่านไม่ขีดเขียนหรือกระทำการ สิ่งใด ๆ ให้เกิดความเสียหาย	4.67	0.52	4.82	0.48	4.86	0.43	0.45
30	ท่านไปร่วมพิธีในวันสำคัญทาง ศาสนาเสมอ	3.83	0.75	3.46	0.88	3.91	0.74	2.50

จากตาราง 16 บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้าน รายชื่อ และรายด้านไม่แตกต่างกัน หรือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการกับการปฏิบัติงานของบุคลากร
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เป็นรายด้าน และรายข้อ จำแนกตาม
สถานภาพการสมรส

ข้อ ที่	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	โสด		สมรส		Z
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
	<u>การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และ มีความรับผิดชอบ</u>					
1.	เมื่อท่านได้รับมอบหมาย ท่านจะ ศึกษางานนั้นให้เข้าใจและตั้งใจทำงาน ให้ดีที่สุด	4.86	0.54	4.75	0.52	0.11
2.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ท่านมักจะแก้ ปัญหานั้นด้วยตนเองก่อนที่จะขอ ความช่วยเหลือจากผู้อื่น	4.71	0.47	4.62	0.68	0.10
3.	ท่านตั้งใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อที่จะสามารถพึ่งตนเองได้	4.64	0.63	4.47	0.63	0.17
4.	เมื่อท่านทำงานเสร็จก่อนกำหนด ท่านมักจะส่งงาน โดยไม่ให้ถึงเวลา ที่กำหนด	4.86	0.36	4.58	0.69	0.28
5.	เมื่อรับงานมาทำ ท่านตั้งเป้าหมาย ไว้ว่าจะทำให้เสร็จทันเวลา	4.79	0.43	4.71	0.53	0.08
6.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นท่านจะไม่ทอดทิ้ง แต่จะแก้ปัญหานั้นไปที่ละขั้นตอน จนถึงขั้นสุดท้าย	4.62	0.63	4.53	0.57	0.12
	<u>การประหยัดและออม</u>					
7.	เมื่อท่านพบของที่ถูกใจ ท่านจะ พิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะซื้อ	4.14	1.01	4.84	0.72	-0.09
8.	ท่านบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ของ หน่วยงานให้มีสภาพดีอยู่เสมอ	4.21	0.70	4.36	0.59	-0.15

ข้อ ที่	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	โสด		สมรส		Z
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
9.	ท่านใช้จ่ายเงินแต่ละเดือนให้พอกับ รายได้ที่มีอยู่ และเหลือเก็บพอสมควร เสมอ	4.00	1.04	3.98	0.85	0.02
10.	ท่านเลือกรับประทานอาหารที่มีตาม ฤดูกาล ซึ่งนอกจากจะมีรสชาติอร่อย- แล้ว ยังช่วยให้ประหยัดด้วย	4.21	1.19	4.38	0.68	-0.17
11.	ท่านปิดไฟฟ้าและเครื่องมืออำนวยความสะดวก อื่น ๆ เมื่อเลิกจากการ ทำงานแล้ว	4.50	0.76	4.60	0.56	-0.10
12.	เมื่อท่านพบน้ำและไฟฟ้าเปิดทิ้งไว้ ท่านจะปิดให้ทุกครั้ง การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	4.86	0.54	4.75	0.48	-0.11
13.	ท่านจัดทำแผนกำหนดแนวทางการ ทำงานของตนเอง	4.43	0.51	4.16	0.74	0.26
14.	ไม่ว่าท่านจะอยู่ในสถานที่ใด ท่านจะ ทำตามกฎระเบียบของสถานที่นั้น	4.50	0.65	4.47	0.60	0.03
15.	ท่านจะทิ้งสิ่งของที่ท่านไม่ใช้ลงในที่ที่ มีสิ่งของรองรับเท่านั้น	4.71	0.61	4.60	0.63	0.11
16.	ทุกครั้งที่มีการนัดหมายกับผู้อื่น ท่านจะมาตรงเวลาเสมอ	4.36	0.84	4.47	0.63	-0.12
17.	ท่านทำงานตามปฏิทินงานโดย เคร่งครัด	4.64	0.63	4.18	0.72	0.46
18.	ถ้าท่านต้องการข้ามถนน ท่านต้องรอ ไฟสัญญาณเสมอ แม้ถนนจะว่างก็ตาม	3.43	1.40	3.89	0.81	-0.46

ข้อ ที่	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	โสด		สมรส		Z
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
	การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา					
19.	ท่านทำงานด้วยความมานะ อดทน โดยหวังว่าสักวันหนึ่งคงจะได้ดีในหน้าที่ราชการ	4.36	1.15	4.42	0.41	-0.06
20.	เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน ท่านพยายามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยใจเป็นธรรม	4.57	0.65	4.51	0.54	0.06
21.	ท่านปฏิบัติศาสนกิจทุกวันเพื่อให้จิตใจเข้มแข็งเบิกบานและมีความสุข	3.36	1.08	3.76	0.77	-0.39
22.	ท่านหลีกเลี่ยงการพนันเสมอเนื่องจากเห็นว่าเป็นอบายมุข	3.57	1.22	4.24	0.79	-0.65
23.	เมื่อบิดามารดาเจ็บป่วยท่านจะดูแลรักษาท่านอย่างเต็มความสามารถเสมอ	4.79	0.58	4.75	0.52	0.04
24.	ท่านจะไม่ประกอบอาชีพที่ทางศาสนาห้ามเพราะจะทำให้เดือดร้อนแก่ท่านและผู้อื่น	3.93	1.49	4.56	0.63	-0.64
	<u>ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์</u>					
25.	เมื่อได้ยินเพลงชาติทุกครั้ง ท่านจะยืนตรงเพื่อทำความเคารพ	4.14	1.03	4.49	0.61	-0.35
26.	ท่านยืนทำความเคารพเพลงสรรเสริญพระบารมีเสมอ เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ที่ประชาชนต้องกระทำเพื่อแสดงความจงรักภักดี	4.29	1.07	4.62	0.56	-0.33

ข้อ ที่	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	โสด		สมรส		Z
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
27.	งานเฉลิมฉลอง 50 ปี ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ ท่านได้ให้ความร่วมมือกับสถานที่ราชการจัดกิจกรรมเพื่อแสดงความจงรักภักดีอย่างเต็มที่	4.14	0.86	4.51	0.61	-0.37
28.	ท่านรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ โดยกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีงามแก่เพื่อน ๆ ทั้งทางด้านวาจาและกิริยามารยาทเสมอ	4.00	0.78	4.15	0.73	-0.15
29.	เมื่อท่านไปเยี่ยมชมศิลปะและโบราณวัตถุท่านไม่ขีดเขียนหรือทำการสิ่งใด ๆ ให้เกิดความเสียหาย	4.79	0.57	4.84	0.42	-0.05
30.	ท่านไปร่วมพิธีในวันสำคัญทางศาสนาเสมอ	3.36	0.93	3.82	0.77	-0.46

จากตาราง 17 บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้าน ตามรายชื่อและรายด้านไม่แตกต่างกัน หรือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการกับการปฏิบัติงานของบุคลากร
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเป็นรายด้านและรายข้อ จำแนกตาม
วุฒิการศึกษา

ข้อ ที่	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีขึ้นไป		Z
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
	<u>การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และ มีความรับผิดชอบ</u>					
1.	เมื่อท่านได้รับมอบหมาย ท่านจะ ศึกษางานนั้นให้เข้าใจและตั้งใจทำงาน ให้ดีที่สุด	4.86	0.38	4.76	0.53	0.10
2.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ท่านมักจะแก้ ปัญหานั้นด้วยตนเองก่อนที่จะขอ ความช่วยเหลือจากผู้อื่น	4.57	0.54	4.65	0.66	-0.07
3.	ท่านตั้งใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อที่จะสามารถพึ่งตนเองได้	4.57	0.79	4.50	0.62	0.07
4.	เมื่อท่านทำงานเสร็จก่อนกำหนด ท่านมักจะส่งงานโดยไม่ให้ถึงเวลา ที่กำหนด	4.57	0.79	4.65	0.63	-0.07
5.	เมื่อรับงานมาทำ ท่านตั้งเป้าหมาย ไว้ว่าจะทำให้เสร็จทันเวลา	4.86	0.38	4.71	0.52	0.15
6.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นท่านจะไม่ทอดทิ้ง แต่จะแก้ปัญหานั้นไปทีละขั้นตอน จนถึงขั้นสุดท้าย	4.57	0.54	4.55	0.59	0.02
	<u>การประหยัดและออม</u>					
7.	เมื่อท่านพบของที่ถูกใจ ท่านจะ พิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะซื้อ	4.43	0.79	4.19	0.81	0.24
8.	ท่านบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ของ หน่วยงานให้มีสภาพคืออยู่เสมอ	4.29	0.76	4.34	0.60	-0.05

ข้อ ที่	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีขึ้นไป		Z
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
9.	ท่านใช้จ่ายเงินแต่ละเดือนให้พอกับ รายได้ที่มีอยู่ และเหลือเก็บพอสมควร เสมอ	4.29	0.79	3.95	0.90	0.33
10.	ท่านเลือกรับประทานอาหารที่มีตาม ฤดูกาล ซึ่งนอกจากจะมีรสชาติอร่อย- แล้ว ยังช่วยให้ประหยัดด้วย	4.43	0.79	4.34	0.81	0.09
11.	ท่านปิดไฟฟ้าและเครื่องมืออำนวยความสะดวก อื่น ๆ เมื่อเลิกจากการ ทำงานแล้ว	4.71	0.49	4.56	0.62	0.15
12.	เมื่อท่านพบน้ำและไฟฟ้าเปิดทิ้งไว้ ท่านจะปิดให้ทุกครั้ง <u>การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย</u>	4.86	0.38	4.76	0.50	0.10
13.	ท่านจัดทำแผนกำหนดแนวทางการ ทำงานของตนเอง	4.00	0.82	4.24	0.69	-0.24
14.	ไม่ว่าท่านจะอยู่ในสถานที่ใด ท่านจะ ทำตามกฎระเบียบของสถานที่นั้น	4.57	0.54	4.47	0.62	0.10
15.	ท่านจะทิ้งสิ่งของที่ท่านไม่ใช้ลงในที่ที่ มีสิ่งของรองรับเท่านั้น	4.71	0.49	4.61	0.64	0.10
16.	ทุกครั้งที่มีการนัดหมายกับผู้อื่น ท่านจะมาตรงเวลาเสมอ	4.29	0.95	4.47	0.65	-0.18
17.	ท่านทำงานตามปฏิทินงานโดย เคร่งครัด	4.57	0.79	4.24	0.72	0.33
18.	ถ้าท่านต้องการข้ามถนน ท่านต้องรอ ไฟสัญญาณเสมอ แม้ถนนจะว่างก็ตาม	3.57	0.79	3.82	0.98	-0.25

ข้อ ที่	คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ	ต่ำกว่าปริญาตรี		ปริญาตรีขึ้นไป		Z
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
	<u>การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของ</u> <u>ศาสนา</u>					
19.	ท่านทำงานด้วยความมานะ อุตสาห โดยหวังว่าสักวันหนึ่งคงจะได้ดี ในหน้าที่ราชการ	4.57	0.79	4.39	0.84	0.18
20.	เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน ท่าน พยายามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยใจ เป็นธรรม	4.43	0.54	4.53	0.56	-0.10
21.	ท่านปฏิบัติศาสนกิจทุกวันเพื่อให้ จิตใจเข้มแข็งเบิกบานและมีความสุข	3.29	0.95	3.73	0.83	-0.42
22.	ท่านหลีกเลี่ยงการพนันเสมอ เนื่องจากเห็นว่าเป็นอบายมุข	4.14	0.69	4.08	0.95	0.06
23.	เมื่อบิดามารดาเจ็บป่วยท่านจะดูแล รักษาท่านอย่างเต็มความสามารถเสมอ	4.86	0.38	4.74	0.54	0.12
24.	ท่านจะไม่ประกอบอาชีพที่ทางศาสนา ห้ามเพราะจะทำให้เดือดร้อนแก่ท่าน และผู้อื่น	4.43	0.79	4.44	0.92	-0.01
	<u>ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์</u>					
25.	เมื่อได้ยินเพลงชาติทุกครั้ง ท่านจะ ยืนตรงเพื่อทำความเคารพ	4.43	0.79	4.42	0.71	0.01
26.	ท่านยืนทำความเคารพเพลงสรรเสริญ พระบารมีเสมอ เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ ที่ประชาชนต้องกระทำเพื่อแสดง ความจงรักภักดี	4.43	0.79	4.56	0.69	-0.14

ข้อ ที่	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีขึ้นไป		Z
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
27.	งานเฉลิมฉลอง 50 ปี ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ ท่านได้ให้ความร่วมมือกับสถานที่ราชการจัดกิจกรรมเพื่อแสดงความจงรักภักดีอย่างเต็มที่	4.43	0.79	4.44	0.67	-0.01
28.	ท่านรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ โดยกระทำตนเป็นต้นแบบที่ดีงามแก่เพื่อน ๆ ทั้งทางค่านวจาและกิริยามารยาทเสมอ	4.29	0.76	4.10	0.74	0.19
29.	เมื่อท่านไปเยี่ยมชมศิลปะและโบราณวัตถุท่านไม่ขีดเขียนหรือทำการสิ่งใด ๆ ให้เกิดความเสียหาย	4.86	0.38	4.82	0.46	0.03
30.	ท่านไปร่วมพิธีในวันสำคัญทางศาสนาเสมอ	3.71	0.95	3.73	0.81	-0.01

จากตาราง 18 บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้าน ตามรายชื่อและรายด้านไม่แตกต่างกัน หรือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการกับการปฏิบัติงานของบุคลากร
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการเป็นรายด้านและรายข้อ จำแนกตาม
ตำแหน่ง

ข้อ ที่	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	ผู้บริหาร		เจ้าหน้าที่		Z
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
	<u>การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และ มีความรับผิดชอบ</u>					
1.	เมื่อท่านได้รับมอบหมาย ท่านจะ ศึกษางานนั้นให้เข้าใจและตั้งใจทำงาน ให้ดีที่สุด	4.79	0.43	4.76	0.54	0.02
2.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ท่านมักจะแก้ ปัญหานั้นด้วยตนเองก่อนที่จะขอ ความช่วยเหลือจากผู้อื่น	4.64	0.50	4.63	0.68	0.01
3.	ท่านตั้งใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อที่จะสามารถพึ่งตนเองได้	4.50	0.76	4.50	0.60	-0.01
4.	เมื่อท่านทำงานเสร็จก่อนกำหนด ท่านมักจะส่งงานโดยไม่ให้ถึงเวลา ที่กำหนด	4.71	0.47	4.61	0.68	0.10
5.	เมื่อรับงานมาทำ ท่านตั้งเป้าหมาย ไว้ว่าจะทำให้เสร็จทันเวลา	4.64	0.63	4.74	0.48	-0.10
6.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นท่านจะไม่ทอดทิ้ง แต่จะแก้ปัญหานั้นไปทีละขั้นตอน จนถึงขั้นสุดท้าย	4.50	0.65	4.56	0.57	-0.06
	<u>การประหยัดและออม</u>					
7.	เมื่อท่านพบของที่ถูกใจ ท่านจะ พิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะซื้อ	3.86	1.10	4.31	0.69	-0.45
8.	ท่านบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ของ หน่วยงานให้มีสภาพคืออยู่เสมอ	4.21	0.58	4.36	0.62	-0.15

ข้อ ที่	คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ	ผู้บริหาร		เจ้าหน้าที่		Z
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
9.	ท่านใช้จ่ายเงินแต่ละเดือนให้พอกับ รายได้ที่มีอยู่ และเหลือเก็บพอสมควร เสมอ	3.93	0.92	4.00	0.88	-0.07
10.	ท่านเลือกรับประทานอาหารที่มีตาม ฤดูกาล ซึ่งนอกจากจะมีรสชาติอร่อย- แล้ว ยังช่วยให้ประหยัดด้วย	4.29	1.07	4.36	0.73	-0.08
11.	ท่านปิดไฟฟ้าและเครื่องใช้ ความสะดวกอื่น ๆ เมื่อเลิกจากการ ทำงานแล้ว	4.57	0.51	4.58	0.63	-0.01
12.	เมื่อท่านพบน้ำและไฟฟ้าเปิดทิ้งไว้ ท่านจะปิดให้ทุกครั้ง การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	4.71	0.47	4.78	0.50	-0.07
13.	ท่านจัดทำแผนกำหนดแนวทางการ ทำงานของตนเอง	4.21	0.80	4.21	0.69	-0.00
14.	ไม่ว่าท่านจะอยู่ในสถานที่ใด ท่านจะ ทำตามกฎระเบียบของสถานที่นั้น	4.43	0.76	4.50	0.57	-0.06
15.	ท่านจะทิ้งสิ่งของที่ท่านไม่ใช้ลงในที่ที่ มีสิ่งของรองรับเท่านั้น	4.50	0.76	4.65	0.58	-0.15
16.	ทุกครั้งที่มีการนัดหมายกับผู้อื่น ท่านจะมาตรงเวลาเสมอ	4.71	0.47	4.38	0.71	0.33
17.	ท่านทำงานตามปฏิทินงานโดย เคร่งครัด	4.21	0.58	4.29	0.76	-0.08
18.	ถ้าท่านต้องการข้ามถนน ท่านต้องรอ ไฟสัญญาณเสมอ แม้ถนนจะว่างก็ตาม	3.57	1.09	3.85	0.93	-0.28

ข้อ ที่	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีขึ้นไป		Z
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
	<u>การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของ ศาสนา</u>					
19.	ท่านทำงานด้วยความมานะ อุตุน โดยหวังว่าสักวันหนึ่งคงจะได้ดี ในหน้าที่ราชการ	3.85	1.17	4.54	0.66	-0.69
20.	เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน ท่าน พยายามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยใจ เป็นธรรม	4.71	0.47	4.47	0.57	0.24
21.	ท่านปฏิบัติศาสนกิจทุกวันเพื่อให้ จิตใจเข้มแข็งเบิกบานและมีความสุข	3.64	1.08	3.67	0.82	-0.03
22.	ท่านหลีกเลี่ยงการพนันเสมอ เนื่องจากเห็นว่าเป็นอบายมุข	4.28	1.14	4.04	0.86	0.25
23.	เมื่อบิดามารดาเจ็บป่วยท่านจะดูแล รักษาท่านอย่างเต็มความสามารถเสมอ	4.64	0.63	4.78	0.50	-0.14
24.	ท่านจะไม่ประกอบอาชีพที่ทางศาสนา ห้ามเพราะจะทำให้เดือดร้อนแก่ท่าน และผู้อื่น	4.43	1.16	4.44	0.83	-0.01
	<u>ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์</u>					
25.	เมื่อได้ยินเพลงชาติทุกครั้ง ท่านจะ ยืนตรงเพื่อทำความเคารพ	4.07	0.73	4.51	0.69	-0.44
26.	ท่านยืนทำความเคารพเพลงสรรเสริญ พระบารมีเสมอ เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ ที่ประชาชนต้องกระทำเพื่อแสดง ความจงรักภักดี	4.36	0.84	4.60	0.66	-0.24

ข้อ ที่	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	ผู้บริหาร		เจ้าหน้าที่		Z
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
27.	งานเฉลิมฉลอง 50 ปี ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ ท่านได้ให้ความร่วมมือกับสถานที่ราชการจัดกิจกรรมเพื่อแสดงความจงรักภักดีอย่างเต็มที่	4.50	0.52	4.42	0.71	0.08
28.	ท่านรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ โดยกระทำตนเป็นต้นแบบที่ดีงามแก่เพื่อน ๆ ทั้งทางค่านวจาและกิริยามารยาทเสมอ	4.07	0.73	4.13	0.75	-0.06
29.	เมื่อท่านไปเยี่ยมชมศิลปะและโบราณวัตถุท่านไม่ขีดเขียนหรือทำการสิ่งใด ๆ ให้เกิดความเสียหาย	4.79	0.58	4.84	0.42	-0.05
30.	ท่านไปร่วมพิธีในวันสำคัญทางศาสนาเสมอ	3.79	1.19	3.71	0.71	0.08

จากตาราง 19 นุคถากรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้าน ตามรายชื่อ และรายด้านไม่แตกต่างกัน หรือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ ศิวาพร อิ่นเนียม
 ที่อยู่ปัจจุบัน 246 หมู่บ้านประชากรไทย ลาดพร้าว 95 วังทองกลาง บางกะปิ กทม.
 ตำแหน่งหน้าที่การงาน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด -
 สมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 กระทรวงศึกษาธิการ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2515 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) จากวิทยาลัยครูชนบุรี
 กรุงเทพมหานคร
 พ.ศ. 2519 ประกาศนียบัตรครุพิเศษมัธยม (พ.ม.)
 พ.ศ. 2525 คุรุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) เอกการบริหาร โรงเรียนจากวิทยาลัยครู-
 จันทเกษม กรุงเทพมหานคร
 พ.ศ. 2540 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2518 ครู 1 ระดับ 1 โรงเรียนร่วมราษฎร์วิทยานุกูล จังหวัดชัยภูมิ
 พ.ศ. 2521 ครู 2 ระดับ 3 โรงเรียนวัดสำโรงเหนือ จังหวัดสมุทรปราการ
 พ.ศ. 2526 บุคลากร 4 การเจ้าหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา -
 แห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
 พ.ศ. 2539 เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 7 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด -
 สมุทรปราการ